

ROMÁNIAI REFORMÁTUS EGYHÁZ SZERVEZETÉRŐL ÉS KORMÁNYZÁSÁRÓL

2006. évi 1. jogszabály

(MÓDOSÍTOTT ÉS KIEGÉSZÍTETT JOGSZABÁLY)

ELSŐ RÉSZ AZ EGYHÁZKÖZSÉG

I. fejezet

Az egyházközségekről általában

1. §. Az egyházközség az egyház tagjainak egy meghatározott területen, az istentisztelet gyakorlása és a keresztyén élet hitvallásainknak megfelelő folytatása végett az egyházi jogszabályok szerint szervezett gyülekezete.

Az egyházközségek: anya-, missziói, társ-, leányegyházközségek és szórványok.

- a) anyaegyházközség az a gyülekezet, amely önállóan istentiszteleti helyet és állandó lelkeszi állást tart fenn;
- b) missziói egyházközség rendszerint több polgári községben és más vallásúak közt elszórtan élő egyháztagokból szervezett gyülekezet, amely közös lelkeszi állással, az egyházi közalap, az egyházmegye vagy az egyházkerület támogatásával működik;
- c) a társult egyházközség külön presbitériummal, istentiszteleti hellyel rendelkező, egyenrangú gyülekezetek szerveződése. Híveik arányosan járulnak hozzá az egyház fenntartásához, egyenlő szolgálatban részesülnek, lelkipásztorukat közös presbiteri és közgyűlési határozattal, egyházközségi és egyházmegyei képviselőiket külön-külön választják; a társult egyházközségek megőrzik önálló jogi személyiségüket.

d) leányegyházközség az a gyülekezet, amely a lelkipásztori gondozást és a kormányzást illetően valamelyik szomszédos anyaegyházközséghez tartozik, de gyülekezeti feladatait és kötelességeit saját presbitériuma vezetése alatt teljesíti;

e) szórvány az a gyülekezet, amelyben a hívek kis lélekszáma miatt egyházközségi szervezet nem alakítható. A missziói egyházközségbe nem szervezett szórvány a területe szerint illetékes Egyházmegyei Közgyűlés javaslatára kijelölt anyaegyházközséghez tartozik a területe szerint illetékes egyházkerületi közgyűlés megerősítésével.

2. §. Ha valamely egyházközség lélekszáma 20 alá csökken, vagy anyagi elerőtlenedés miatt feladata teljesítésére képtelenné válik, külön egyházi szervezetének megszüntetéséről, illetve más egyházközséghez csatolásáról az illetékes Egyházmegyei Tanács dönt. Az erről rendelkező egyházmegyei határozatot végrehajtás előtt, jóváhagyás végett, az Egyházkerületi Igazgatótanács elé kell terjeszteni.

A szórvánnyá vált egyházközség ingatlan és ingó vagyona – a fennálló jogszabályok betartásával – azon egyházközség kezelésébe kerül, amelyhez a híveket beosztották. Ha az egyházközség feleled, vagyonát ismét rendelkezésre kell bocsátani. Kérésükre a szórványok leányegyházközségekké, a leányegyházközségek anyaegyházközségekké alakulhatnak. Ezt az Egyházmegyei Közgyűlés javaslatára az Egyházkerületi Közgyűlés hagyja jóvá.

A szórvány támogatását az anyaegyházközség köteles vállalni. Ha ez meghaladja teherbíró képességét, kérheti missziói egyházközséggé való alakítását.

Amennyiben a szórvány teljesen elnéptelenedett és feleledése kizárt, az anyaegyházközség presbitériuma rendelkezik a vagyon további használatáról az a) és b) pontok szerint.

a) Ha az anyaegyházközség presbitériuma – a fennálló jogszabályok betartásával – azt a határozatot hozza, hogy értékesíti az ingatlan egészét vagy annak bizonyos részét, a kapott összeg az alábbiak szerint osztódik:

- 50 % az illetékes anyaegyházközséget,
- 30 % az illetékes egyházmegyét,
- 20 % az egyházkerületet illeti.

Az összegek kizárólag beruházások támogatására fordíthatók.

b) A teljesen elnéptelenedett szórvány ingóságairól az illetékes anyaegyházközség részletes leltárt nyújt be az Egyházmegyei Tanácsnak, amit az továbbít az Igazgatótanácsnak.

Az Igazgatótanács szakvéleményezés után a muzeális értékű tárgyakat az egyházkerületi múzeumban, a levéltári anyagot pedig az egyházkerületi levéltárban helyezi el. A nem muzeális értékű ingóságok, az egyházkerületi elnökség jóváhagyásával más, ezt igénylő gyülekezetnek adományozhatók vagy értékesíthetők. Értékesítés esetén az a) pont előírásait kell alkalmazni.

3. §. Egy egyházközség lélekszáma nem haladhatja meg a 4000-et. Az Egyházkerületi Közgyűlés határozata alapján a 4000 lelket meghaladó gyülekezetet ketté kell osztani.

Az egyházközség osztódását az Egyházmegyei Tanács javaslatára az Egyházkerületi Közgyűlés rendeli el, és az egyházmegye felügyeletével az egyházközség presbitériuma hajtja végre.

Az egyházkerületi határozatnak rendelkeznie kell az egyházközségi határok rögzítéséről, valamint az egyházközségi vagyon osztódásának módjáról, vagy a közös vagyon kezelésére és a közös intézmények igazgatására hivatott közös testület létesítéséről.

Az új gyülekezet templomának megépítéséig a meglévő templomot a két gyülekezet közösen használja.

Amennyiben egy egyházközség lélekszáma meghaladja a 2500-at, kötelező módon parókiális köröket és második lelkipásztori állást kell létesíteni.

Amennyiben egy egyházközség lélekszáma meghaladja az 1500-at, kötelező módon beosztott lelkipásztori állást kell létesíteni.

4. §. Az anya- és leányegyházközségek közigazgatási viszonyát és az abból származó jogokat és kötelezettségeket a közöttük létrejövő és az egyházmegye által jóváhagyott egyezség szabályozza. Szabályzat vagy egyezség hiányában bármelyik fél előterjesztésére az Egyházmegyei Tanács, illetőleg másodfokon az Igazgatótanács dönt.

Ennek megfelelően kell meghatározni azt is, hogy az anyaegyházközséget megillető szavazati jogban a leányegyházközség milyen módon részesül.

5. §. Az egyházközségek jelenlegi besorolása és egymáshoz való jogviszonya törvényes. Minden változtatás az illetékes presbitérium kezdeményezésére, az Egyházmegyei Közgyűlés javaslatára, az Egyházkerületi Közgyűlés jóváhagyásával történik.

6. §. Az újonnan alakuló egyházközség vagyonrészesezésre jogosult attól az egyházközségtől, amelyhez tagjai tartoztak.

A leányegyházközségeknek anyaegyházközségekké alakítása vagy más egyházközségekhez csatolása esetén felmerülő vagyoni kérdésekben az ezekre vonatkozó szerződés a mérvadó. Ennek hiányában a jogvitában az Egyházmegyei Tanács, fellebbezés esetén az Igazgatótanács dönt.

7. §. Az egyházközség az egyházi Kánonban megszabott módon kormányozza önmagát, s az egyházi felsőbb testületek megalakításában, a Kánonban meghatározott feladatok teljesítésével vesz részt.

Az Egyházmegyei Közgyűlésbe minden egyházközség annyi lelkészi és világi képviselőt küld, ahány önálló lelkészi állást tart fenn.

II. fejezet

Az egyháztagek egyházközségi illetősége

8. §. A Romániai Református Egyház tagságát az egyházalkotmány harmadik cikkelye szabályozza.

Románia területén minden református vallású lakos annak az egyházközségnek tagja, amely polgári lakóhelyén működik, ha pedig abban a polgári községben református egyház nincs, annak az egyházközségnek tagja, amelyikhez lakóhelye tartozik.

Ha egy polgári községben több egyházközség van, az egyháztagek a lakóhelyük szerinti egyházközséghez tartoznak.

Más keresztyén egyház megkeresztelt tagjai református egyháztagnak tekinthetők, ha szabályszerűen áttérnek, és a gyülekezet presbitériuma vagy annak képviselői előtt előző felkészítés után konfirmációi vallástételt és fogadalmat tesznek. Az így református egyháztaggá lett hívek 14 éven aluli gyermekei szintén egyháztaggá válnak, amennyiben a szülők a keresztség sákramentumában részesültek.

A nem keresztyének református egyháztaggá válnak, ha oktatásban részesülnek, és felveszik a felnőttkeresztséget. A felnőttkeresztség 14 éves életkor felett szolgáltatható ki.

A református egyháztagság megszűnik, amennyiben a nyilvántartott egyháztage szabályszerűen kitér, lemond, vagy őt fegyelmi határozat alapján kizárják. A kitérés és az egyházunkba való áttérés írásos nyilatkozat alapján vagy a presbitériumi vizsgálatot követő határozata szerint történik.

9. §. Aki véglegesen más egyházközség területére költözik, az köteles előbbi egyházközségéből kijelentkezni, új egyházközségébe bejelentkezni.

Hatheti helybenlakás után az új lakóhely szerint illetékes egyházközség tagjává lesz, és az önkéntes egyházi közterheket új lakóhelyén az odaköltözést követő legközelebbi évtől kezdve viseli.

10. §. Bármely egyháztag, aki a saját lakóhelye szerinti egyházközségén kívül más református egyházközségben is rendszeresen viseli az egyházi terheket, azok mindegyikében gyakorolhatja az egyháztagokat megillető jogokat, de választhatósági joga csak egy gyülekezetben van.

Az egyháztagok jogai és kötelességei

11. §. Egyházunk megkeresztelt tagjai kétéves konfirmációi előkészítő oktatás után legkorábban 14 évesen konfirmálnak. Konfirmált ifjaink úrvacsoravételre jogosultak.

12. §. Az egyháztagok jogai:

- a) egyházközségi választói és választhatósági jog minden olyan konfirmált és 18. évét betöltött egyháztagot megillet, aki az egyházi közteherviselésben részt vesz, kivéve, ha a Kánon a továbbiakban másképp nem rendelkezik;
- b) bármely egyházi szolgálat igénybevétele;
- c) az egyházi életben felmerülő sérelmek esetében az egyházi hatóságok védelmének igénybevétele.

Az egyháztagok kötelességei:

- d) erkölcsileg tiszta, az evangélium szellemétől áthatott, józan, mértékletes élet;
- e) a vasárnapok és ünnepnapok megtartása, nyilvános istentiszteleten való részvétel, az úrvacsorával való élés, keresztelési, konfirmálási, esketési, temetési szolgálatok igénybevétele;
- f) a gyermekeik oktatásáról, vallásos neveléséről, neveltetéséről és konfirmáltatásáról való gondoskodás;
- g) a közterhek viselése;
- h) az egyházi törvények és rendeletek betartása;
- i) az egyházi szolgálatban való részvétel.

III. fejezet

Az egyházközség tisztviselői és tisztségviselői

13. §. Az egyházközség tisztségviselői (nem alkalmazottak): az egyházközségi főgondnokok, gondnokok, presbiterek, egyházfik, presbitériumi jegyzők, szeretetmunkások és más megbízatással rendelkezők.

Az egyházközség tisztviselői (alkalmazottak): lelkipásztorok, vallásanárok, diakónusok, kántorok, harangozók, pénztárosok, könyvelők és más alkalmazottak.

A tisztviselők közül tisztségviselői megbízatással is rendelkezhetnek a lelkipásztorok és a gyülekezetépítő munkát végző más alkalmazottak.

14. §. Az egyházközségi tisztviselők felelősek a felsőbb egyházi testületek hozzájuk utalt rendeleteinek, valamint a presbitérium és az Egyházközségi Közgyűlés határozatainak végrehajtásáért.

Minden egyházközségi tisztségviselő és tisztviselő egyházi és vallási ügyekben egyedül egyházi hatóságától függ. Egyházi hatóságaival vagy egyházzal szemben polgári hatósághoz vagy bírósághoz csak abban az esetben fordulhat, ha előzőleg már az ügyben az egyházi hatóság jogerősen döntött. Kivételt képeznek a közbűntények.

Az egyházközségi tisztségviselők tisztségük elfoglalásakor esküt tesznek az őket megválasztó közgyűlés előtt.

Akit ugyanarra a tisztségre választanak, amelyet addig is viselt, nem tesz újból esküt.

15. §. A 13. §-ban felsorolt egyházközségi tisztviselők törvényes javadalmában részesülnek. Javadalmazásukat a presbitérium által szabályszerűen kiállított, az Egyházközségi Közgyűlés által elfogadott, egyházmegyei és egyházkerületi jóváhagyással ellátott díjlevélbe kell foglalni. A díjlevélben meghatározott javadalmat alábbszállítani vagy megcsónkítani nem szabad. Kivételes esetekben ezek az Egyházkerületi Közgyűlés határozatával módosíthatók. A tisztviselők alkalmazásukkor munkaszerződést kötnek az egyházközség presbitériumával. Az Igazgatótanács által jóváhagyott modell szerint a szerződésnek tartalmaznia kell a munkatörvénykönyv arra vonatkozó előírásait és az alkalmazó sajátos követelményeit. A szerződésben részletesen meg kell határozni az alkalmazott munkakörét és javadalmazását. A javadalommal rendelkező tisztviselők évenkénti törvényes szabadságra jogosultak.

16. §. Az egyházközségnek jogában áll az egyházi Kánon keretei között egyéb egyházközségi tisztviselői állást létrehozni, melyet jóváhagyás végett minden esetben fel kell terjeszteni az Egyházmegyei Tanácshoz és intézkedés végett az Igazgatótanácshoz is.

17. §. Az egyházközségi tisztségekre, hacsak a Kánon külön képesítést nem kíván, meg lehet választani olyan egyházztagot, aki az egyháznak kon-

firmált tagja, a választók névjegyzékében szerepel, tiszta erkölcsű, józan életet él, és az egyház iránti buzgóságban példamutató.

A) A lelkipásztor

18. §. A lelkipásztor jogai és kötelességei:

a) Az egyház hivatalos liturgiája szerint végzi az istentiszteletet és az egyházi szolgálatokat. Felelős az istentiszteletek pontos és az egyház szabályainak mindenben megfelelő megtartásáért. Ilyen szolgálatot az egyházközség területén bárki más csak a lelkipásztortól nyert felhatalmazás vagy engedély alapján végezhet (parókusi jog). Az egyházközség és tagjainak békéje érdekében az illetékes esperes ettől eltérő utasítást adhat, de ezt a lelkipásztorral a szolgálat megkezdése előtt írásban közölnie kell.

Saját egyházmegyéje területén az esperes, saját egyházkerülete területén a püspök, illetve törvényes helyetteseik bármikor tarthatnak istentiszteletet, vizitációk alkalmával pedig az általuk kijelölt, a vizsgálatban részt vevő lelkipásztorok is.

A lelkipásztornak Isten Igéjét az ó- és újszövetségi kanonikus könyvek alapján híven és buzgón kell hirdetnie, a bibliamagyarázatokra nagy gondot kell fordítania. Minden gyülekezetben hetente három vagy több igehirdetéses istentisztelet (vasárnap délelőtt, délután és egy hétköznapon), az anya-egyházközségekben gyülekezeti, presbiteri, nőszövetségi és ifjúsági bibliaórát is kell tartani.

A lelkipásztornak mind az igehirdetésben, mind tanításában, előadásában és nyilatkozataiban tiszteletben kell tartania egyházunk hitvallását. A lelkipásztornak igehirdetései és nyilatkozatai által ápolnia és erősítenie kell a krisztusi szeretetet, gondosan kerülnie kell a személyeskedést.

A sákramentumok kiszolgáltatását, vasárnapi és ünnepi alkalmi énekek kijelölését, a konfirmációt, az esketést, a temetésen pásztori kötelességeit mindenben hitvallásunk szerint kell végeznie.

Nyilvános istentiszteletet csak az önálló lelkipásztorok, helyettes, beosztott és segédlelkészek, valamint lelkészjellegű egyének tarthatnak. Szószékbe engedhetők a hivatalos felhatalmazással kibocsátott legátusok és teológiai hallgatók is. Ők a lelkipásztor által kiválasztott és jóváhagyott, illetve hivatalos kiküldőjük által kijelölt és a lelkipásztor által láttamozott imákat és prédikációkat mondanak vagy olvasnak fel. A felsoroltakon kívül a templomi szószékbe istentisztelet végzése céljából mások nem bocsáthatók. Sákramentumokat kizárólag felszentelt, illetve erre felhatalmazott lelkipásztorok,

lelkészjellegű egyének, beosztott lelkipásztorok és segédlelkészek szolgáltatnak ki. Istentiszteleti szolgáltatón palástot csak önálló lelkipásztorok és beosztott lelkipásztorok, segédlelkészek, lelkészjellegű egyének viselhetnek.

A lelkipásztorok felelősséggel tartoznak mindazon prédikációkért, biblia-magyarázatokért, melyeket helyettük mások tartanak a templomban. Annak érdekében, hogy az istentiszteletet minden egyházközségben megtartsák, szükség esetén a vallástanár, kántor vagy egy, a lelkipásztor által kijelölt egyháztag olvassa fel az igehirdetést és imát az úrasztalától az általa vezetett istentisztelet keretében. Az istentisztelet rendszeres megtartásáért a lelkipásztor, illetve a helyi presbitérium a felelős.

b) Végzi az egyházközséghez tartozó hívek lelkipálcázását. A gyermekek körében szervezi, végzi, illetve ellenőrzi a gyülekezeti és szükség esetén az iskolai vallásoktatást. A konfirmandusokat szabályszerűen előkészíti, általában gondoskodik az ifjúság hitbéli és erkölcsi nevelésének irányításáról. Gondoskodik az ifjúsági és felnőtt egyházi szövetségek létrehozásáról és azok hitvallásos jellegéről. Teljes buzgósággal arra törekszik, hogy a gyülekezetben béke és egyetértés legyen.

Az egyházközség családjait évente meglátogatja. Ha a gyülekezet nagysága miatt ezt nem tudja megtenni, akkor legalább 200 családot látogat meg a presbiterek bevonásával. A gyülekezet betegeit felkeresi, azok kérésére az úrvacsorát házuknál kiszolgáltatja, házi istentiszteleteket tart. A Szentírás és minden református egyházépítő irat, folyóirat terjesztéséről gondoskodik. Kötelessége vallásos ünnepélyek és szeretetvendégségek tartása, illetve rendezése. A gyülekezet életéről és állapotáról rendszeresen beszámol a presbitériumnak, évi jelentést készít, melyet a presbitériummal és a közgyűléssel megtárgyal. Felkarolja az egyházépítő és egyháztársadalmi munkák minden ágát.

c) Ha abban az egyházközségben külön lelkész nincs kinevezve, a katonaságnál, katonai és polgári kórházakban, árvaházakban, öregotthonokban, javítóiskolákban, börtönökben lehetőség szerint egyházi szolgáltatást végez.

d) Felel az egyházi törvények és rendelkezések végrehajtásáért. Gondoskodik a jegyzőkönyvek, aranykönyvek, Historia Domus, szolgálati napló, egyházi anyakönyvek, családkönyvek, egyéb nyilvántartások előírások szerinti vezetéséről. A felsőbb egyházi hatóságoktól igényelt jelentéseket pontosan és időben elkészíti. Az anyakönyvekből kérésre egyházi ügyben vagy magánhasználatra kivonatot készít. Az 1895. okt. 1. előtti meglévő anya-

könyvekből, mint az állam által elismert okiratokból, magánszemély kérésére vagy hivatalos megkeresésre, hivatalos kivonatot állít ki. Köteles a lelkészi iroda teendőit a szabályzatok értelmében ellátni. Teljesíti az egyházi ügyvitel reá háruló feladatait.

e) Felügyeli az egyházközség intézményeit, ellenőrzi a tisztviselők és alkalmazottak tevékenységét. Az egyházközség presbiterei számára presbiterképzést szervez. Gondoskodik arról, hogy a presbiterek szerezzenek tudomást és vegyenek részt az egyházmegyei vagy körzeti presbiteri és főgondnok/gondnok, valamint az egyházkerületi gondnok konferenciáján.

f) Vezeti az egyházközség szellemi és anyagi életét. Teljesíti az elnöki feladatokat a presbitériumban és az egyházközségi közgyűlésen. Presbiteri gyűlést, egyházközségi közgyűlést lelkipásztor-elnök nélkül tartani nem lehet.

Jelen cikkelyt alkalmazni kell a helyettes lelkipásztorokra is.

19. §. Ha egy egyházközségben több önálló lelkipásztor van, az elnöki feladatok ellátását (a parókusi jog gyakorlását) az egyházközség, illetve a presbitérium belkörüleg szabályozza.

20. §. A lelkipásztornak magánéletében a következő elvárásoknak kell eleget tennie:

a) A lelkipásztornak állandó jelleggel az egyházközségében kell laknia.

A lelkipásztor házaspárok esetét külön rendelet szabályozza.

Ha akár hivatalos, akár magánügyei miatt elhagyja egyházközségét, gondoskodnia kell arról, hogy a lelkipásztori szolgálatokban ne legyen fennakadás.

Két napon túl terjedő távolmaradást be kell jelentenie a gondnoknak és az esperesnek, közölve, hogy helyettesítésére nézve milyen intézkedést tett.

Ha ez nem szolgálati ügyben történik, távolmaradása beszámít az évi pihenőszabadságba. A lelkipásztor évenként a törvény által előírt hivatalos szabadságra jogosult. Betegség esetén a helyettesítésről az esperes, a helyettesítés költségeiről az egyházközség gondoskodik. A beteg lelkipásztornak a betegpénzt a megbiztosító folyósítja. A tanulmányi célra igénybe vett szabadságot a presbitérium engedélyezi, és az Igazgatótanács hagyja jóvá. A tanulmányi idő alatti helyettesítésről a lelkipásztor gondoskodik, és költségeit a gyülekezettől tanulmányi ideje alatt is folyósított fizetéséből maga állja. A tanulmányi szabadság ideje egy év, ezt rendkívüli esetekben a presbitérium, illetve az Igazgatótanács meghosszabbíthatja. Ugyanez vonatkozik a gyülekezeti szolgálatot külföldön végző lelkipásztorokra is.

Indokolt esetben a lelkipásztor tízévente egyszer legtöbb egy évre fizetés nélküli szabadságot igényelhet. Amennyiben az egy év letelte után nem foglalja el állását, lelkészi minőségét elveszti, és az állás megürül.

b) Lelkipásztori hivatásának mindenben megfelelő életet kell élnie. Mint Krisztus szolgája, tanúsítson pásztori szeretetet a gyülekezet tagjai iránt. Szolgatársaival éljen testvéri egyetértésben. Munkatársai iránt tisztelettel viselkedjen, segítse és vezesse őket jó tanácsokkal. Családi életével is mutasson példát.

Házasságot hozzá illő, vallásos buzgóságban és a magánéletben példaadó református vagy evangélikus társsal köthet.

c) A lelkipásztor nem gyakorolhat olyan foglalkozást, és nem folytathat semmi olyan tevékenységet, amely szent hivatásának nem felel meg, vagy amely a tanulmányozásban, hivatalos teendői végzésében akadályul szolgálhat, híveivel való viszonyát megzavarhatja. Bármilyen mellékfoglalkozást csak az Egyházmegyei Tanács engedélyével vállalhat. Az így adott engedélyeket az esperes köteles az egyházkerület Igazgatótanácsának bejelenteni. Amennyiben a mellékfoglalkozás egyetemes egyházi érdekből kifogásolható, az Igazgatótanács azt eltilthatja.

d) A lelkipásztornak megjelenésében és öltözködésében a lelkipásztori hivatásnak mindenben meg kell felelnie. Istentiszteleti szolgálatban fekete öltönyt, palástot és a szolgálat jellege szerint süveget kell viselnie.

21. §. A segédlelkész, beosztott és a katekéta lelkipásztor azt a munkát köteles végezni, amelyet számára a presbitérium és a lelkész kijelöl.

22. §. Ha egy helységben több lelkipásztor szolgál – a lelkészjellegű egyéneket, nyugdíjas lelkipásztorokat, beosztott lelkipásztorokat és segédlelkészeket is ide kell számítani –, a hivatalára nézve legidősebb lelkész elnöklente mellett lelkipásztori kollégiumot alkotnak. A kollégium rendszeresen tanácskozik.

Lelkipásztori kollégiumot alakíthatnak egy-egy kistérség egyházközségeinek lelkipásztorai is.

B) Az egyházközségi főgondnok és gondnok

23. §. Minden egyházközségben a hitvalló, köztisztelőben álló, egyházi kötelezettségeit buzgón teljesítő presbiterek közül egyházközségi gondnokot kell választani. Hasonló kritériumok alapján, az egyházközség presbitériu-

mának határozata szerint egyházközségi főgondnok is választható. A gondnokot és főgondnokot a presbitérium a maga kebeléből választja.

24. §. Az egyházközség lelkipásztora és főgondnoka (gondnoka) alkotja az egyházközség elnökségét.

25. §. Az egyházközségi főgondnok kötelességei:

- a) a lelkipásztorral együtt képviseli az egyházközséget aláírási joggal az egyházi és világi hatóságok előtt;
- b) a presbitérium nevében felügyeli az igehirdetés, a vallástanítás és a gyülekezetépítés jó rendjét;
- c) a lelkipásztorral egyetértésben összehívja a presbitériumot és az Egyházközségi közgyűlést;
- d) felügyel az egyházközség összes ingó és ingatlan javaira, és mint a számvizsgáló bizottság tagja, kezelésük ellenőrzésében részt vesz;
- e) lelkipásztor elnöktársával együtt felelős az egyházközség költségvetésének, számadásának elkészítéséért, illetőleg betartásáért, a különféle adók és járulékok befizetéséért;
- f) a lelkipásztorral együtt aláírja a presbitérium határozatait, az egyházközség nevében kiadott szolgálati és egyéb bizonyítványokat, felterjesztéseket;

26. §. Az egyházközségi gondnok kötelességei:

Ott, ahol nincs egyházközségi főgondnok, vagy annak akadályoztatása esetén, végzi az előző cikkelyben felsorolt feladatokat.

Kötelességei:

- a) gondját viseli az egyházközség vagyonának, az ezzel kapcsolatos munkákat időben elvégezteti;
- b) gondoskodik az egyházközség nagy értékű ingóságainak és ingatlanainak kezeléséről;
- c) gondoskodik arról, hogy az egyháztagek az egyház fenntartására szolgáló és a felsőbb hatóságok által megszabott járulékot pontosan befizessék;

Ahol van főgondnok, a gondnok további kötelességeit a presbitérium szabályozza.

27. §. A presbitérium szükség szerint választ egy vagy több vagyongekezlőt, aki(k)nek feladatait, megbízatása(uk) időtartamát és esetleges díjazását az állás szervezésére vonatkozó szabályrendelet állapítja meg.

C) A presbiter

28. §. A presbiter az egyházközség lelki, szellemi és anyagi ügyeinek intézésében, az egyházi önkormányzat gyakorlásában és az egyházi fegyelem fenntartásában közreműködő egyházközségi tisztségviselő. A presbitereket az egyházközség választójogosult tagjai a választhatóság jogával bíró, köztisztületben álló, 25. életévüket betöltött egyháztagek közül választják, akik az istentiszteleteken rendszeresen részt vesznek, úrvacsorával rendszeresen élnek, az egyház munkáiban közreműködnek, az egyház rendtartásait és jogszabályait tisztületben tartják, és tisztos családi életet élnek.

Kötelellégei:

- a) örökdi az igehirdetés, a vallástanítás és a gyülekezetépítés jó rendje fölött;
- b) támogatja a lelkipásztort minden irányban egyházzvédő és egyházépítő munkájában;
- c) részt vesz a presbitérium gyűlésein, tanácskozásain és mindenfajta presbiteri továbbképzőn;
- d) közreműködik a presbitérium által alkotott bizottságokban, s külön megbízatások esetén azok teljesítésében eljár;
- e) buzdítja az egyházközség tagjait az egyház iránti kötelellégeik teljesítésére, a híveket szeretettel figyelmezteti Isten törvényeinek megtartására, megint azokat, akik rendetlenül élnek (1Thessz 5,14);
- f) rendszeresen látogatja az egyházközségnek felügyeletére bízott tagjait, különösen az elhagyatottakat, betegeket, a lelkipasztort és missziói munkában a lelkipásztortnak segít, látogatásairól a lelkipásztortnak jelentést tesz;
- g) mind magán-, mind családi életében az egyház iránti törhetetlen ragaszkodásával, tisztos magaviseletével, az istentiszteleten való buzgó részvétellel, a sákramentumokkal való éléssel az egyháztagek előtt példát mutat.

29. §. Elveszíti tisztségét az a presbiter, aki:

- a) három egymás után következő presbiteri gyűlésen nem jelenik meg, és elmaradását a presbitérium felhívásának kézbesítésétől számított 15 nap alatt nem igazolja;
- b) aki vonakodik a számára kiosztott munkát teljesíteni;
- c) aki elhanyagolja az istentiszteletek látogatását;
- d) aki nem él rendszeresen úrvacsorával;

e) aki akár házasságkötésénél, akár – vegyes házassága esetén – nemén lévő gyermekeinek református nevelésében és taníttatásában egyházunk kárára jár el.

Ezek a mulasztások és cselekedetek a presbiteri tisztség – presbitériumi vagy fegyelmi határozattal történő – elvesztését vonják maguk után.

30. §. A presbiter az egyházközségtől fizetést nem kaphat. Az egyházközség főállású tisztviselője – kivéve a Kánonban meghatározott eseteket – presbiter nem lehet.

D) A kántor

31. §. Minden egyházközség kántori állást tölthet be pályázat vagy meghívás útján, lehetőség szerint református egyházztaggal, ha az állás anyagi feltételeit biztosítani tudja.

A kántor a lelkipásztor munkatársa a liturgiai szolgálatban, és amennyiben református vallású, hivatalból tanácskozási jogú tagja a presbitériumnak.

32. §. A kántorok képzésének, képesítésének és alkalmazásának rendjét a Romániai Református Egyház kántorképzési és képesítési szabályzata határozza meg, melynek értelmében a következő fokozatú kántori beosztások léteznek:

- a) Egyházkerületi Kántorképesítő Bizottságtól oklevelet nyert, illetve zeneakadémiai vagy egyetemi végzettség birtokában orgonaművészi, zongoraművészi, egyházzenesi, zenetudósi, karmesteri vagy zenetárnári diplomát szerzett. Az utóbbiaknak vállalniuk kell, hogy alkalmazásuk után hat hónapon belül az Egyházkerületi Kántorképesítő Bizottság előtt vizsgát tesznek a szabályzat szerint kötelező, nem zenei jellegű tantárgyakból;
- b) Egyházmegyei Zenei Bizottság előtt oklevelet nyert;
- c) oklevéllel nem rendelkező, ideiglenesen alkalmazott.

Az első esetben a kántort az egyházközségi közgyűlés, a többi esetben a presbitérium választja.

33. §. A kántor kötelességei:

- a) a lelkipásztorral és a presbitériummal jó egyetértésben eljárni;
- b) a gyülekezeti éneklés vezetése minden istentiszteleti alkalom során;
- c) egyházi énekek tanítása, az egyházi zenekultúra ápolása és fejlesztése a gyülekezetben istentiszteleti alkalmakon, vasárnapi iskolában, a konfirmációi előkészítőn és a bibliaórán;
- d) a gyülekezeti énekkar megszervezése, tanítása és vezetése;

- e) a Zsinat által elfogadott énekeskönyv és korálkönyv használata;
- f) az egyházközség tulajdonában lévő hangszerek állagának felügyelete;
- g) zenei áhítatok szervezése;
- h) saját szakképzettségének emelése, továbbképző tanfolyamokon való részvétellel is, amit a gyülekezet anyagilag is köteles támogatni;
- i) öltözete hivatali működésében az alkalomhoz méltó kell legyen;
- j) azokban az egyházközségekben, amelyekben nincs lehetőség a zenei jellegű feladatok teljes körű ellátására, a kántor felkérhető más gyülekezeti teendők végzésére is. Az ilyen teendők végzésére fordítandó napi munkaidőt a presbitérium határozza meg.

A felsorolt kötelességeknek a presbitériummal kötött munkaszerződés részeként, a munkaköri leírásban részben vagy teljes egészében szerepelniük kell. A munkaszerződést a javadalmazás, a pihenőszabadság és más törvényes jogok vonatkozásában a munkatörvénykönyv és egyházi szabályrendeleteink alapján kell megkötni.

E) A diakónus és missziói munkás

34. §. A presbitérium az egyházközség arra alkalmas tagjai közül önkéntes diakónusokat választ. Az önkéntes diakónusok a presbiteri gyűlésen tanácskozási joggal vesznek részt, munkájukról a presbitériumnak és az egyházközségi közgyűlésnek jelentést tesznek.

35. §. Az egyházközségi közgyűlés az egyházi jogszabályokban meghatározott feltételek mellett a diakóniai munkára szakképesített diakónust alkalmazhat.

Munkáját a presbitérium felügyelete és irányítása alatt végzi.

Mind az önkéntes, mind az alkalmazott diakónus megválasztása után a gyülekezet előtt esküt tesz.

A presbitérium felügyelete alatt teljesít szolgálatot a sajátos feladatokat ellátó missziói munkás, akit missziói szervezet, illetve valamely egyházkerület vagy egyházmegye alkalmaz.

F) Az egyházi

36. §. Az egyházfit a presbitérium választja a templomi rend fenntartásában, az egyházi gyűlések megtartásában, valamint az egyházközségi igazgatásban és vagyonekezelésben való közreműködésre.

Az egyházi feladatait, valamint tisztségének időtartamát a presbitérium állapítja meg, és tevékenységét ellenőrzi.

Az egyházi a gyülekezet előtt esküt tesz.

IV. fejezet

Az egyházközségi tisztviselők, tisztségviselők és alkalmazottak választása

37. §. A presbitérium minden évben választói névjegyzéket állít össze, amelyet a lelkési hivatal két egyező példányban készít el az Igazgatótanács rendelkezései szerint.

A választói névjegyzékbe mindazokat fel kell venni, akik a 12. §. a) pontja értelmében erre jogosultak, és a közteherviselési kötelezettségüknek előző évi december 31-ig esedékes összegét a névjegyzék összeállításáig befizetik.

Azok az egyháztagok, akiket a névjegyzékből hátralékos egyházfenntartói járulék miatt hagytak ki, de a felszólamlási, illetve fellebbezési határidő alatt tartozásukat kifizették, s ezt igazolják, a bizottság, illetve a lelkész jelentése alapján az esperes által a névjegyzékbe hivatalból felvehetők.

A választói névjegyzéket legkésőbb május 15-ig el kell készíteni, és a lelkipásztor és főgondnok, illetve gondnok aláírásával ellátva a lelkipásztori vagy egyházi hivatalban május 15–23. között megtekinthetők. Ugyancsak ez idő alatt lehet a névjegyzék elleni fellebbezést beadni. A fellebbezésről a presbitérium vagy erre a célra kiküldött 5 tagú bizottsága legkésőbb június 3-ig határoz, és határozatait elküldi. A bizottság határozatképességéhez az elnökségen kívül két tag jelenléte szükséges.

Ha a presbitérium vagy annak bizottsága elrendeli valamely választónak a választók névjegyzékébe való felvételét, azt a következő folyószámok alatt folytatólagosan jegyzi be, és a felszólamlás folytán felvett választók jegyzékét a presbitérium, illetőleg annak bizottsága hitelesítő záradékkal látja el. Ha ellenben valamely választók névjegyzékébe felvett tagnak a törlését rendeli el, ezt a választók névjegyzéke 3. rovatába, a határozat keltére és a jegyzőkönyv tételszámára való hivatkozással bejegyzi, amely bejegyzés az elnök aláírásával hitelesítendő. A fellebbezéssel meg nem támadott névjegyzék jogerős.

A választók névjegyzékének mindkét eredeti példányát fel kell terjeszteni az espereshez június 5-ig, ahova június 20-ig fellebbezés adható be. Az esperes az esetleges fellebbezéseket felülvizsgálja, és a választók névjegyzéké-

be való felvétel megadásáról vagy megtagadásáról legkésőbb június 30-ig végérvényesen határoz.

Az esperes a választók névjegyzékének mindkét példányát az illető év június 30-i keltezésével hitelesíti. Az egyik példányt az esperesi hivatal irattárában megőrzi, a másik példányt pedig az illető egyházközségnek megküldi. A választók hitelesített névjegyzéke jogerős.

Ha érvényes választói névjegyzék valamilyen okból nem volt összeállítható, és erről az esperes hivatalosan meggyőződött, a választói névjegyzékhez kötött eljárás tekintetében az esperes előterjesztésére az egyházmegye gyakorolja a jelen Kánon szerint a választókat megillető jogokat mindaddig, amíg a választók névjegyzéke szabályszerűen el nem készül.

38. §. A választóknak a 12. g. és 37. §. értelmében elkészült névjegyzéke a hitelesítést követő július hónap első napjától a következő év június 30-ig bezárólag érvényes.

39. §. Szavazati joga csak annak van, aki szerepel a választók névjegyzékében. Tőle a szavazati jog meg nem tagadható, amennyiben időközben a 12 és 37. §-ban felsorolt követelményekkel ellentétbe nem került, vagy a református vallásból ki nem tért.

40. §. A lelkipásztort, a kántort, a szakképzett diakónust és a presbitereket az egyházközség választásra jogosult tagjai választják; a főgondnokot és a gondnokot a presbitérium titkos szavazással választja; a többi egyházközségi alkalmazottat a presbitérium alkalmazza és bocsátja el.

41. §. Az egyházközségi főgondnok, gondnok, presbiterek és pótpresbiterek tisztségének betöltésére minden három évben választást kell tartani, figyelembe véve a 42. §. előírásait.

A választás helyét és idejét az egyházközség alakulásakor, valamint a presbitérium feloszlata esetén az esperes, máskor a presbitérium tűzi ki, s a választást megelőzően két vasárnapon, istentisztelet alkalmával a hirdetések rendjén, illetve a helyben szokásos más módon is közhírré teszi, egyúttal a választás vezetésére egy vagy több bizottságot nevez ki.

42. §. A presbiterek szolgálati ideje 6 év, oly módon azonban, hogy fele részük 3 évenként kilép. Az első választás alkalmával a kilépőket sorshúzás útján kell meghatározni. Később mindig azoknak a helye üresedik meg, akik a hatévi szolgálati időt kitöltötték.

Az egyházközségi főgondnokot, gondnokot és pótpresbitereket 3 évre választják. A pótpresbiterek száma a presbitérium létszámának egynegyede.

43. §. A presbiterek, főgondnokok, gondnokok és pótpresbiterek ciklusuk lejárta után újraválaszthatók.

44. §. Annak a helyébe, aki a 3 évenként tartandó rendszeres választások közötti idő alatt presbiteri tisztségét elveszíti, más egyházközségbe költözik, lemond vagy meghal, az elnökség a pótpresbiterek közül a sorrendben következőt hívja be szolgálatra. A pótpresbiterek közül behívott presbiter szolgálati ideje addig tart, ameddig azé tartott volna, akinek helyére lépett. A presbitériumnak a presbiteri tiszt megüresedését kimondó határozata ellen az Egyházmegyei Tanácshoz, a pótpresbiter behívása ellen a presbitériumhoz lehet fellebbezni.

45. §. A választás istentisztelettel kezdődik, és a szavazás elrendelésétől számított három óra elteltével befejeződik. A választás vezetéséről a választási bizottság kiküldésével az első alakuláskor és a presbitérium felosztatása esetén az esperes, máskor a presbitérium rendelkezik. A szabályszerűen meghirdetett választói közgyűlés az arra jogosult megjelentek számától függetlenül határozatképes.

A választás titkos szavazással, a szavazók neveinek nyilvános feljegyzése mellett, szavazólapokkal történik.

46. §. A szavazás lejártával a közgyűlés elnöke összesíti és kihirdeti a választás eredményét. A választásról jegyzőkönyvet vezetnek.

Az egyházközség megválasztott főgondnokának, gondnokának, presbitereinek névsorát a lelkész a jogerőre emelkedést követő vasárnap a délelőtti istentisztelet keretében kihirdeti. A megválasztottak a gyülekezet színe előtt ünnepélyes esküt tesznek.

47. §. Ha a választás ellen az egyházközség választásra jogosult tagja közül valaki panasszal él, és ha a választási jegyzőkönyvből kitűnik, hogy a választás törvényellenesen folyt le, vagyis:

- a) a választásra kitéüzött napot megelőzően két vasárnap nem hirdették ki;
- b) a szavazás nem az érvényes választói névjegyzék alapján történt;
- c) a szavazás nem volt titkos,

az egyházmegye elnöksége a választást megsemmisíti, és 15 napi határidővel új választást rendel el.

A választási eljárás vagy valamelyik presbiter megválasztása elleni fellebbezés a választás napját követő 15 nap alatt adható be a presbitérium lelkész-elnökéhez, aki azt a legközelebbi rendkívüli ülés elé terjeszti, és a presbitérium esetleges észrevételeivel együtt 8 napon belül az espereshez juttatja. A fellebbezésről az Egyházmegyei Tanács dönt.

V. fejezet

A presbitérium

48. §. A presbitérium az egyházközség szervezeti, lelki és erkölcsi életét kormányzó és felügyelő testülete.

A presbiterek számát az Egyházmegyei Közgyűlés 6 évenként állapítja meg úgy, hogy az 4-nél kevesebb és 36-nál több nem lehet. Az egyházközség pótpresbitereket is választ, akiknek száma a választott presbiterek számának 1/4 része. A presbitériumnak hivatalból tagja az egyházközség minden önálló lelkipásztora.

Tanácskozási jogú tagja minden pótpresbiter, a kántor, a gyülekezet területén működő vallásnár, katekéta, az IKE elnöke, a nőszövetség elnöke és az egyházközség más szolgálattevője is.

49. §. A presbitérium legalább negyedévenként ülésezik.

Évente legalább két olyan presbiteri gyűlést kell tartani, amely főleg misziói, diakóniai és vallásos nevelési kérdésekkel foglalkozik. Ezekre vagy külön gyűléseken presbiterképzés vagy továbbképzés is helyet kell kapjon.

Rendkívüli presbiteri gyűlést kell tartani az egyház előjáró testületeinek meghagyására, vagy ha a presbitérium legalább egynegyede azt írásban kéri.

A presbiteri ülések nyilvánosak, de az elnökség vagy a jelenlevők egyharmadának kívánságára zárt ülést kell tartani.

E gyűlések megtartásáért a lelkipásztor, a főgondnok és a gondnok személyesen felelős.

50. §. A presbiteri gyűlés elnöke a parókus lelkipásztor és a főgondnok (gondnok).

A parókus lelkipásztor halála vagy akadályoztatása esetén a presbiteri gyűlés összehívásáról és vezetéséről az esperes rendelkezik.

51. §. Minden gyűlésre a presbitérium tagjai a gyűlés helyét, idejét és napirendjét tartalmazó meghívót küldenek legalább 3 nappal azelőtt. A gyűlésről jegyzőkönyvet kell vezetni.

A meghívón nem közölt vagy önálló indítványok csak a jelen levő presbiterek többségének hozzájárulásával tárgyalhatók.

52. §. Érvényes határozat hozatalához a presbitérium választott tagjainak fele jelen kell legyen. Ha ennyien másodszeri meghívásra sem jelennek meg, akkor a jelenlevők határoznak.

53. §. A gyűlést éneklés után az elnöklő lelkipásztor bibliaolvasással és imádkozással nyitja meg, és az Úr imádságával és áldással zárja.

A határozathozatal kézfelemeléssel, titkos szavazással vagy név szerinti szavazással történik. A szavazásban a presbitérium minden jelen lévő tagja köteles részt venni.

Kézfelemeléssel szavaz a presbitérium a közteherviselésre vonatkozó határozatok esetében.

Titkos szavazást kell elrendelni személyi kérdésekre vonatkozó határozathozataloknál (például állások betöltése, fegyelmi ügyek vagy a presbitérium valamelyik tagját személyesen érintő ügyek), ha azt az elnökség vagy a jelen lévő presbiterek fele kéri.

Név szerinti szavazást kell elrendelni vagyoni ügyekben a következő esetekben:

- a) ingatlan szerzésénél, elidegenítésénél és bérbeadásánál;
- b) kölcsön felvételénél, tőkepénz kihelyezésénél;
- c) visszterhes szerződés kötésénél;
- d) perek indításakor és fellebbezésekor.

A név szerinti szavazásnál a határozat mellett és ellene szavazók nevét jegyzőkönyvbe kell foglalni.

54. §. Minden ülésről pontos és kimerítő jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyet az elnökség, a jegyző és a gyűlés megalakulásakor megnevezett két presbiter hitelesít.

Ha a jegyzőkönyvet az ülés végén nem olvasták fel, a következő ülésen fel kell olvasni, megtörténtét pedig jegyzőkönyvbe kell foglalni.

Jegyzőjét a presbitérium szabadon választja. A jegyzőkönyvet az elnök nem vezetheti.

55. §. A presbitérium határozata ellen, annak meghozatalát, illetve a kézbesítés napját követő 15 nap alatt az Egyházmegyei Tanácsnál lehet fellebbezni. A fellebbezést a lelkészi hivatalhoz kell beadni, amely azt haladéktalanul, de legtöbb 5 napon belül felterjeszti. A fellebbezés kivizsgálása idején a megfellebbezett határozat végrehajtása halasztást nyer.

56. §. A presbitérium feladatai:

a) Istentisztelet:

Órködik afelett, hogy minden istentiszteleten, keresztelés, úrvacsoraosztás, konfirmáció, esketés, temetés alkalmával, általában egyházi ünnepi alkalmakkor az egyházközség tagjai részéről mindenképp egyházi kánonunk szerint, ékesen és jó renddel történjenek; vigyáz arra, hogy az istentiszteleti

helyet az egyháztól idegen (az egyházalkotmányunk második szakasza szellemének ellentmondó) célra ne használják.

b) Ünnepek megtartása:

Felügyel arra, hogy a vasárnapot és ünnepeinket az egyházközség tagjai hűségesen és illendően megtartsák, és ebben példamutatóan elöl jár.

c) Lelkigondozás és egyházfegyelem:

Őrködik a gyülekezeti élet Szentírás és hitvallásaink szerinti tisztasága felett. Védi egyházunk tagjait minden tévtanítással szemben. Törekszik a Krisztus szerinti életfolytatás megvalósítására az egyházközség tagjainak életében. Ismétlődő tévelygések és vétségek esetében a pásztori intés után gyakorolja az egyházfegyelmet.

d) Hitoktatás és vallásos nevelés:

Gondoskodik a gyermekek és az ifjak vallásos neveltetéséről, és biztosítja ehhez a megfelelő körülményeket. Támogatja az egyházközség területén az iskolai vallásoktatást.

e) Szeretetszolgálat:

Megszervezi és irányítja a szeretetszolgálatot, diakóniai bizottságokat, támogatja mindazokat a kezdeményezéseket és intézkedéseket, amelyek az árvák, özvegyek, betegek, öregek, szegények, fogyatékosok, magányosok és más nyomorúságban lévők megsegítésére irányulnak.

f) Misszió:

Az egyházközségben folyó missziói tevékenységekre felügyel, és azokat támogatja. Gondoskodik a missziói munkák anyagi támogatásáról, a missziói célokat szolgáló önkéntes adakozás fenntartásáról, a legátusok számára való egyházközségi adománygyűjtésről. Megszervezi, felügyeli, támogatja, képviselője által irányítja azokat a belmissziói egyesületeket, bizottságokat és szövetségeket (IKE, Református Nőszövetség, bibliakörök, cserkészlet stb.), amelyeknek célja a hívek lelki, erkölcsi életének előmozdítása és ápolása. Megszervezi és felügyeli az egyházi iratterjesztést.

g) Az egyház szabadságának védelme:

Felügyel arra, hogy az egyházközség törvényben biztosított szabadsága, az egyház érdeke sérelmet ne szenvedjen. Az esetleg tapasztalt sérelmet az egyházmegyének jelenti.

h) Egyházszerzés:

Az egyházközséget presbiteri körzetekre osztja, és azokban a presbiteri feladatok ellátásáról gondoskodik.

Az egyházközségnek több egyházközségre vagy parókiális körre való megosztása esetében egyházközségi szinten határoz és intézkedik.

i) Egyházközségi szolgálatok megszervezése:

Határoz az egyházközségi tisztségek szervezéséről, a munkaszerződések és munkaköri leírások, díjlevelek kiállításáról, a szervezett állások betöltésének feltételeiről.

j) Örökség, adomány, alapítvány elfogadása:

Határoz az egyházközség kezelésére bízott alap vagy alapítvány, örökség, hagyaték, adomány elfogadásáról.

k) Ingó és ingatlan javak kezelése:

Az egyházközség ingó és ingatlan javait, valamint a kezelésére bízott alapítványokat és alapokat nyilvántartja, kezeli, jövedelmezteti, és azokról pontos leltárt vezet. Gondoskodik az egyházközség ingatlan vagyonának, különösen épületeinek sértetlenségéről és karbantartásáról; őrködik afelett, hogy egyházi és templomi kegyesreket el ne idegenítsenek, vagy le ne foglaljanak, és jó karban, pontos nyilvántartás szerint őrizzenek.

l) Határoz az egyházközség vagyonának elidegenítése, megterhelése, hosszú távú bérbeadása, új vagyontárgyak szerzése, kölcsön felvétele ügyében;

m) Költségvetés és pénzkezelés:

Az egyházközség költségvetését évenként elkészíti és jóváhagyás után végrehajtja. Gondoskodik az egyházfenntartói járulékok, egyházi közterhek megállapításáról és azok begyűjtéséről. Gondoskodik a központi járulékok és a nyugdíjjárulék időben való kifizetéséről. Pénzügyi bizottságot szervez, mely az egyházközség elnökségének közreműködésével az egyházközség pénzforgalmát legalább félévenként számba veszi, jegyzőkönyvezi és a számbavétel eredményeiről a presbitériumnak beszámol.

Az egyházmegye rendelkezései szerint kitűzött időben egyházmegyei felülvizsgálatra terjeszti költségvetését és számadását, valamint évenkénti vagyonleltári jelentését.

n) Épületekről és temetőről való gondoskodás:

Köteles gondoskodni istentisztelet végzésére alkalmas helyiségről és megfelelő lelkeszi lakásról.

Gondoskodik arról, hogy az egyházközséghez tartozó híveknek halottjaik eltemetéséhez alkalmas temetőhely álljon rendelkezésükre. A tulajdonában levő temető használatáról szabályrendeletet alkot. Gondoskodik a temető-

ben levő történelmi értékű sírok és a lelkipásztorok sírjainak védelméről és gondozásáról.

o) Harangozás:

Felügyeli a harangozást, alkalmi harangozásért díjat állapíthat meg.

p) Adminisztráció, iratkezelés:

Az egyházközségnek bélyegzőt készíttet. Biztosítja az egyházközségi le-
véltár és irattár épségét és jó rendjét; a parókiális könyvtár megőrzését és
gyarapítását.

r) Bizottságok:

A felmerülő feladatok megoldására bizottságokat alakít vagy meghatáro-
zott feladatkörben eljáró tisztviselőt vagy megbízottat választ.

s) Felsőbb utasítások végrehajtása:

A felsőbb egyházi testületek rendelkezéseit végrehajtja, és mindazokat az
egyházközségi jogokat gyakorolja és a kötelezéseket teljesíti, amelyeket az
egyházi Kánon egyes tisztségviselők hatáskörébe nem utal.

t) Képviselőt:

A hatóságok előtt képviseli az egyházközséget az elnökség útján.

Az Egyházmegyei Közgyűlésre képviselőt választ (lásd 7. §).

Megválasztja a felsőbb egyházi hatóságok és képviselői testületek mind-
azon tagjait és tisztségviselőit, akiknek választását a Kánon az egyházközség
jogkörébe utalja.

57. §. Az egyházközség megosztása esetén a presbitériumnak köteles-
sége a lélekszám figyelembevételével az új egyházközség határait kijelölni.
Az Egyházmegyei Közgyűlés meghatározza az új presbitérium létszámát. Az
új egyházközség területén lakó presbiterek az új presbitérium tagjaivá válnak,
a pótpresbiterek pedig presbiterré lépnek elő. A fennmaradó helyekre idő-
közi választást kell tartani. Ezt követően kerül sor a lelkipásztor választására.

58. §. A következő esetekben a presbitérium határozata csak az alábbi
felsőbb egyházi hatóságok jóváhagyása után válik jogerőssé:

Egyházmegyei és Egyházkerületi Közgyűlés jóváhagyásával:

a) az egyházközségnek több önálló egyházközségre osztása;

b) az egyházközség addigi egyházmegyei beosztásának megváltoztatása;

c) egyházközségi intézmények létesítése, illetve meglévőnek megszünte-
tése;

d) diplomok és épületek, egyházi műtárgyak, muzeális és történelmi ér-
tékű tárgyak elidegenítése és átalakítása. Ezek javítása, átalakítása

vagy lebontása csak egyházi és állami hatóság előzetes engedélye alapján végezhető.

Egyházmegyei Tanács és az Igazgatótanács jóváhagyásával:

e) új állások szervezése, ezek javadalmazásának megállapítása, a meglévő állások változtatása, megszüntetése;

f) jelentősebb építkezések.

Egyházmegyei és Egyházkerületi Elnökség jóváhagyásával:

g) ingatlan szerzése, elidegenítése vagy megterhelése, illetve nagy értékű leltári tárgyak elidegenítése;

h) egy évnél hosszabb időre felvett és az egyházközség évi költségvetése végösszegének egynegyed részét meghaladó kölcsön felvétele;

i) alapok vagy alapítványok elfogadása: meghatározott céllal vagy kikötéssel tett ajándékozás, örökség vagy adomány elfogadása.

A g) pont esetében a nagy értékű leltári tárgy jellegét az egyházmegyei és az egyházkerületi elnökség határozza meg.

Az e–i) pontok esetében a jóváhagyott presbitériumi határozatot az Egyházmegyei Tanács és Elnökség az Egyházmegyei Közgyűlés elé, az Igazgatótanács és az Egyházkerületi Elnökség az Egyházkerületi Közgyűlés elé terjeszti megerősítés végett.

59. §. A presbiterek személyes felelősséggel tartoznak az egyházat ért minden olyan kárért, amelyet a presbitérium ténykedése vagy mulasztása okozott. Ez a kártérítési kötelezettség nem érinti sem azokat, akik a káros vagy hátrányos intézkedésben nem vettek részt, sem azokat, akik az illető határozatot vagy intézkedést elleneztek, ha a jegyzőkönyvből megállapítható, hogy a határozat ellen szavaztak, vagy ha a határozatot hozó ülésről igazoltan távol voltak, vagy szót emeltek a kárt okozó hanyagság ellen.

60. §. Ha a presbitérium törvényellenesen vezeti az egyházközség ügyeit, ha a felsőbb egyházi hatóságok rendelkezéseit nem hajtja végre, vagy azok végrehajtását megtagadja, ha az egyházközség jólétét vagy fejlődését, lelki életét akár hitvallási-erkölcsi, akár gazdasági tekintetben veszélyeztető határozatot hoz, az Egyházmegyei Közgyűlés az esperes megokolt előterjesztésére kimondhatja az illető határozat megsemmisítését és a presbitérium felosztatását.

Felosztatása esetén a presbitérium új tagjainak megválasztásáról az esperes azonnal intézkedik. Az egyházközség ügyvitelére a választás megtörténteig az Egyházmegyei Elnökség a helyi viszonyok figyelembevételével ideig-

lenes vezetőséget alakít, vagy valamelyik szomszéd egyházközség presbitériumának ad megbízást.

Ha a gyülekezet a felosztatott presbitérium helyére nem akar újat választani, vagy ha a megválasztottak az ügyek rendes vitelét megtagadják, az ügyvitel az Egyházmegyei Elnökség fenti rendelkezése szerint marad a legközelebbi Egyházmegyei Közgyűlésig.

VI. fejezet

Az Egyházközségi Közgyűlés

61. §. Az Egyházközségi Közgyűlés az egyházközség legfőbb határozathozó testülete. Az Egyházközségi Közgyűlést az egyházközség összes választójogosult tagja alkotja.

Az Egyházközségi Közgyűlés elnöksége a presbitérium elnöksége, jegyzője pedig a presbitérium jegyzője.

62. §. A választói közgyűléseken kívül, legalább évenként egyszer rendes Egyházközségi Közgyűlést kell tartani, amely megvitatja az egyházközség életéről, feladatairól, a presbitérium, különféle gyülekezeti, missziói szervezetek életéről, a diakóniai munkák helyzetéről és a katekézisiről szóló jelentéseket.

Az Egyházközségi Közgyűlés megvitatja továbbá a presbitériumnak azokat a határozatait, amelyek:

- a) ingatlan vagyon szerzésére, elidegenítésére, megterhelésére;
- b) egyházmegyei és egyházkerületi jóváhagyás alá tartozó kölcsön felvételére;
- c) rendes egyházi teherviselésre, esetleg új intézmények és építkezések miatti rendkívüli egyházi teherviselésre vonatkoznak.

Az e tárgyakra vonatkozó presbitériumi határozatot az Egyházközségi Közgyűlés hozzájárulásával együtt kell jóváhagyásra felterjeszteni a felsőbb egyházi testületekhez.

Az egész egyházközség lelki életét alapvetően érintő kérdésekben az egyházmegye elnöksége rendkívüli Egyházközségi Közgyűlést hívhat össze, amelyen az egyházmegye esperese vagy megbízottja elnököl. Ezt azonban a lelkészi hivattalal előzőleg közölni kell.

A gyűlésről felvett jegyzőkönyvet az Egyházmegyei Tanács megtárgyalja, s határozathozatalával együtt felterjeszti az Igazgatótanácshoz.

63. §. Az Egyházközségi Közgyűlés összehívása a közgyűlést megelőző két vasárnap szószéki meghirdetés által történik. Az így összehívott közgyűlés a megjelentek számától függetlenül határozatképes. A közgyűlés rendjére, a határozathozatalban való részvétel kötelező voltára, a felosztatásra, a jegyzőkönyvre vonatkozólag a presbiteri gyűlésekre nézve megállapított szabályok kötelezőek. A választói közgyűlés határozathozatalára a választási szabályzatok érvényesek. Más természetű kérdésekben a közgyűlés viszonylagos szótöbbséggel határoz.

MÁSODIK RÉSZ AZ EGYHÁZMEGYE

I. fejezet

Az egyházmegye szervezete

64. §. Az egyházmegye több egyházközségnek a kormányzás, rendtartás és közigazgatás céljából szervezett testvéri közössége.

65. §. Az egyházmegyék területi beosztásának változtatásáról, valamint új egyházmegyék alakításáról – az érdekelt egyházközségek és egyházmegyék kezdeményezésére – az Egyházkerületi Közgyűlés határoz.

66. §. Az egyházmegye önkormányzati, felügyeleti és igazgatási feladatait a következő testületek teljesítik:

- a) az Egyházmegyei Közgyűlés;
- b) az ennek kebeléből választott Egyházmegyei Tanács;
- c) az Egyházmegyei Elnökség;
- d) a vizitációs bizottság, amelynek tagjai: az esperes, a főjegyző, a főgondnok, a gondnok, a missziói előadó, a katekétikai előadó, az ifjúsági előadó és a számvevő.

II. fejezet

Az egyházmegye tisztségviselői és tisztviselői

67. §. Az egyházmegye tisztségviselői az esperes, a főgondnok és gondnok, a tanácsosok, a fegyelmi bizottsági tagok, a lelkeszi és nem lelkipásztori főjegyző, a lelkipásztori és nem lelkipásztori aljegyző, a missziói előadó,

az ifjúsági előadó, a katekétikai előadó, a zenei előadó, a jogtanácsos, a számvevő, a műszaki előadó és a levéltáros. A fentiek közül az esperes tisztviselői feladatokat is ellát. Az Egyházmegyei Tanács más tisztviselőket is alkalmazhat.

Az Egyházmegyei Tanács a számvevőt tiszteletdíjban részesíti.

68. §. Az egyházmegyei tisztségviselők választását és tisztviselők alkalmazását az egyházkerületek maguk szabályozzák.

A lelkipásztori tisztségekre csak azt lehet megválasztani, aki az egyházmegyében önálló lelkipásztori tisztséget tölt be. Nem lelkipásztori tisztségre csak azt lehet megválasztani, aki presbiteri tiszteletet töltött vagy tölt be.

69. §. Az egyházmegyei tisztségviselőket 6 évre választják. Lelkészjellegű tisztségviselők esetében a ciklus a nyugdíjazással ér véget.

Minden 6. évben általános tisztújítást kell tartani.

Minden tisztségviselő újraválasztható. Az esperest, a főgondnokot és a gondnokot az egymást követő ciklusban csak egyszer lehet újraválasztani.

Az egyházmegyei választásokat, az esperesi, főgondnoki és gondnoki tisztség be nem töltése esetén, egyszer lehet megismételni. Az esedékes második választást az elsőt követő 45 napon belül kell megtartani.

Ha ezek közül valamelyik tisztséget második alkalommal sem sikerül az egyházmegyei közgyűlésnek betöltenie, akkor az illető tisztség betöltésének joga erre az egy alkalomra, az Igazgatótanácsot illeti meg. Az Igazgatótanács, az Egyházkerületi Elnökség javaslatára, tisztségviselőt nevez ki az egyházmegyébe, az illető tisztségviselőre vonatkozó választhatósági jogszabályok figyelembevételével.

70. §. A tisztségviselők az Egyházmegyei Közgyűlés előtt hivatali esküt tesznek.

A) Az esperes

71. §. Esperesnek az egyházmegyében önálló lelkipásztori állást betöltő lelkipásztort lehet megválasztani, aki legalább 10 éve önálló lelkipásztori szolgálatot végez.

A második lelkészképesítő után, helyettes lelkészi szolgálatban eltöltött idő önálló lelkipásztori szolgálatnak számít.

A megválasztott esperes e tisztségét csak addig viselheti, amíg az egyházmegyében önálló lelkipásztori hivatalt tölt be.

72. §. Az esperest, akadályoztatása esetén, az egyházmegyei lelkipásztori főjegyző helyettesíti. Az esperesi tisztség üresedése esetén 30 napon belül időközi választást kell kiírni.

Az esperes jog- és hatásköre

73. §. Az esperes jog- és hatásköre:

1. az egyházmegyei főgondnokkal együtt az Egyházmegyei Közgyűlés és az Egyházmegyei Tanács elnöke, hivatalánál fogva tagja az Egyházkerületi Közgyűlésnek és a Püspöki Széknek (Esperesi Kollégiumnak);

2. elnöktársával, az egyházmegyei főgondnokkal együtt képviseli az egyházmegyét;

3. az esperes az egyházmegyei főgondnokkal együtt az egyházmegyéhez tartozó egyházközségek és egyházközségi tisztségviselők felügyelője, az egyházmegyei és a felsőbb egyházi hatóságok határozatainak végrehajtója;

4. elnöktársával, az egyházmegyei főgondnokkal együtt:

a) intézkedik az Egyházmegyei Tanács és közgyűlés összehívásáról;

b) elbírálja az egyházközségi választók névjegyzéke ellen beadott fellebbezéseket;

c) irányítja az egyházmegyében működő bizottságok tevékenységét;

d) részt vesz a fegyelmi eljárásban vádhatóságként;

e) kivizsgálja az egyházközségi panaszokat és szükség esetén intést alkalmaz a jogorvoslat kizárásával mindazokkal szemben, akik az Egyházmegyei Fegyelmi Bizottság hatáskörébe tartoznak;

f) törvényesen kimondott válás esetén 30 napon belül az egyházmegye területén szolgálatot teljesítő lelkipásztor ellen hivatalból fegyelmi kivizsgálást kezdeményez;

g) utalványoz a megállapított költségvetés keretén belül;

h) felügyel az egyházmegye pénz- és vagyoni ügyeire;

i) felügyel az egyházmegye levéltárára és az egyházmegye területén levő műemlékekre;

j) aláírja az alkalmazottak munkaszerződését, és azok munkájára felügyel.

5. Az esperes külön hatásköre:

a) jelentést tesz az egyházmegye közgyűlésének az egyházmegye életéről;

b) intézkedik a törvények szerint a lelkipásztorok választása és helyettesítése ügyében;

c) intézkedik az egyházközségi választások ügyében a törvényben megjelölt hatáskörében;

d) jóváhagyja az egyházközségek költségvetését és vagyonelejtárát;

- e) hitelesíti az egyházközségi választók névjegyzékét;
- f) őrökdi az egyházmegye területén folyó egyházépítő, missziói, nevelési és diakóniai munkák fölött;
- g) törzskönyvet vezet az egyházi szolgálatba állókról, a törzskönyvi nyilvántartás céljára szolgáló adatokat esetről esetre felterjeszti a püspökhöz, és azokat az egyházmegyei törzskönyvben is nyilvántartja;
- h) pásztorolja a lelkipásztorokat és családjukat.

74. §. Az esperes az Egyházmegyei Vízitációs Bizottsággal legalább háromévenként minden egyházközséget meglátogat, lehetőleg úgy, hogy minden évben az egyházközségek 1/3-a sorra kerüljön.

Az egyházmegyei vízitáció időpontjáról az egyházközséget 15 nappal azelőtt írásban értesíti. A lelkész jelzett időre a presbitériumot összehívja. A vízitációs bizottság egyszerű és tisztos ellátásáról, szállításáról minden egyházközség gondoskodik.

Az esperes egyházközségét az egyházmegyei főjegyző vezetésével ugyanaz a bizottság látogatja meg.

Indokolt esetben az esperes rendkívüli egyházmegyei vízitációt tarthat.

75. §. A vízitációról a bizottság jegyzőkönyvet készít, amelyben kitér az anya-, a leány-, a szórvány- és a missziói egyházközségek hitéletének kérdéseire, erkölcsi és anyagi helyzetére:

a) a hitélet terén ellenőrzi az istentisztelet rendjét, annak mind vasárnapokon, mind hétköznapokon való megtartását, a biblia- és kátémagyarázat gyakorlását, az iskolai és gyülekezeti vallástanítást, a konfirmációi előkészítést, az istentisztelet-látogatást, az úrvacsorázók számát és az egyházfegyelem gyakorlását. Figyelme kiterjed az egyházi szertartást mellőzőkre is. Számba veszi a diakóniai, az egyházépítő, missziói és ifjúsági munkákat, a belmissziói szövetségek és egyesületek tevékenységét, a presbiternevelést, valamint az egyházi oktatási intézmények helyzetét. Számba veszi a népmozgalmi adatokat;

b) a szervezési és anyagi ügyek terén ellenőrzi a presbitérium és a közgyűlés szabályszerű működését, jegyzőkönyveit, az egyházközség levéltárát, irattárát és leltárát, az ingatlanok jogi helyzetét, a tőkepénzek, alapok és alapítványok elhelyezését, kezelését és rendeltetészerű felhasználását. Ellenőrzi a díjlevél csonkítatlan betartását. Megvizsgálja a pénztár helyzetét, az évi számadások szabályszerű vezetését, az épületek jó karbantartását, tűzkár

elleni biztosítását, a hivatalnokok javadalmának, az adónak, illetékeknek pontos kifizetését – általában az egyházközségi közigazgatás egész menetét;

c) a vizitációs bizottság külön lelkigondozói feladata, hogy figyeljen az egyházi tisztviselők magatartására, a lelkipásztor és más tisztviselők közötti viszonyra, valamint a lelkipásztor magánéletére is;

d) a vizitációs bizottság a gyülekezet előtt beszámol a végzett munkájáról.

A vizitációkról készült jegyzőkönyvek egy példányát az egyházmegyei irattár őrzi, ezek alapján pedig az esperes jelentést tesz az Egyházmegyei Közgyűlés előtt.

76. §. Az esperes határozatait, intézkedései ellen az intézkedés, illetve a kézbesítés napját követő 15 nap alatt fellebbezés adható be az Egyházmegyei Tanácshoz. A fellebbezést az esperesi hivatalhoz kell benyújtani, amelyik köteles azt haladéktalanul, de legtöbb 5 napon belül továbbítani.

A fellebbezésnek a kivizsgálás idején a megfellebbezett határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs.

A tanács határozata jogerős.

B) Az egyházmegyei főgondnok és gondnok (a Királyhágómelléki Egyházkerületben: világi főjegyző)

77. §. Egyházmegyei főgondnoknak, gondnoknak olyan egyháztagot kell választani, aki a hitéletben, az egyház szolgálatában kipróbált, az egyház kormányzatának vezetésére és érdekeinek megvédésére alkalmas, és aki presbiteri tiszteletet töltött vagy tölt be.

A főgondnok és gondnok hivatalánál fogva tagja az Egyházmegyei Közgyűlésnek, Tanácsnak, az Egyházkerületi Közgyűlésnek és a Gondnokok Kollégiumának. A gondnok a főgondnok helyettese.

78. §. A főgondnok, illetve gondnok hatásköre:

A főgondnok, elnöktársával, az esperessel együtt:

- a) képviseli az egyházmegyét;
- b) intézkedik az Egyházmegyei Tanács és közgyűlés összehívásáról;
- c) elbírálja az egyházközségi választók névjegyzéke ellen beadott fellebbezéseket;
- d) irányítja az egyházmegyében működő bizottságok tevékenységét;
- e) részt vesz vádhatóságként a fegyelmi eljárásokban;
- f) intést alkalmaz, a jogorvoslat kizárásával, mindazokkal szemben, akik az Egyházmegyei Fegyelmi Bizottság hatáskörébe tartoznak;

- g) törvényesen kimondott válás esetén 30 napon belül az egyházmegye területén szolgálatot teljesítő lelkipásztor ellen hivatalból fegyelmi kivizsgálást kezdeményez;
- h) utalványoz elnöktársával egyetértésben a megállapított költségvetés keretén belül;
- i) felügyel az egyházmegye pénz- és vagyoni ügyeire;
- j) felügyel az egyházmegye levéltárára és az egyházmegye területén levő műemlékekre;
- k) aláírja az alkalmazottak munkaszerződését, és azok munkájára felügyel.

C) Az egyházmegyei tanácsosok és fegyelmi bizottsági tagok

79. §. Az egyházmegyei közgyűlési tagok soraiból lelkipásztor és presbiter tanácsosokat kell választani. A választandó egyházmegyei tanácsosok összlétszáma 6, 8 vagy 10 lehet, egyenlő számban lelkipásztor és presbiter tanácsos. A tagok számának megfelelő fele arányban póttagokat kell választani.

80. §. Az egyházmegye lelkipásztoraival és presbitereivel közül a közgyűlés Fegyelmi Bizottságot választ. Tagjainak (tanácsbíráknak) száma 5, mégpedig 3 lelkipásztor és 2 presbiter. A Fegyelmi Bizottságba 5 póttagot is kell választani, mégpedig 2 lelkipásztort és 3 presbitert.

Ugyanazon személy nem választható tanácsostagnak is és fegyelmi bizottsági tagnak is.

81. §. Az Egyházmegyei Tanács egy vagy két szomszéd egyházmegye tanácsának megkeresése és azzal való megegyezés alapján a megkeresett egyházmegyével (egyházmegyékkel) közös Fegyelmi Bizottságot hozhat létre.

82. §. Az egyházmegyei tanácsosok és fegyelmi bizottsági tagok kötelesek a tanácsüléseken, a fegyelmi bizottsági üléseken megjelenni, a határozathozatalban személyesen részt venni, a kiküldetéseket, megbízásokat teljesíteni, esetleges akadályoztatásukat az elnökségnek idejében bejelenteni.

D) Az egyházmegyei jegyzők

83. §. Minden egyházmegyében egy-egy lelkipásztori főjegyzőt és aljegyzőt, egy-egy presbiter főjegyzőt és aljegyzőt kell választani.

A lelkipásztori főjegyző hivatalánál fogva tagja az Egyházkerületi Közgyűlésnek, tagja és jegyzője az Egyházmegyei Közgyűlésnek és az Egyházmegyei Tanácsnak. A vizitációs bizottságban az esperest helyettesítheti. Az egyházmegyei lelkipásztori főjegyző felolvassa a tárgyalt ügyiratokat, nyilvántartja a felszólalókat, összeszámolja a szavazatokat. Megőrzi és az egyházmegyei irattárba beszolgáltatja az ügyiratokat. Ha arra utasítást kap, vagy az ügy természete megköveteli, a határozatokat az egész jegyzőkönyv elkészülése előtt kiadja. Segítségére van a nem lelkipásztori főjegyző és a két aljegyző.

Az esperest törvényes szabadsága és akadályoztatása esetén a lelkipásztori főjegyző helyettesíti. Ha az esperesi tisztség megürül, a főjegyző gondoskodik az időközi választás 30 napon belüli kiírásáról.

E) A missziói előadó

84. §. Az egyházmegyei missziói előadót az egyházmegye közgyűlése az egyházmegyebe kebelezett, önálló lelkészek közül választja.

Az egyházmegyei missziói előadó tanácskozási jogú tagja az Egyházmegyei Tanácsnak, és annak ülésein, valamint az Egyházmegyei Közgyűlésen a missziói, szórvány- és diakóniai munkákra vonatkozó ügyek előadója. Az egyházmegyei vizitációnak hivatalból tagja. Irányítja és ellenőrzi az egyházmegye gyülekezeteiben folyó missziói, szórvány- és diakóniai munkát.

F) Ifjúsági előadó

85. §. Az ifjúsági előadót az Egyházmegyei Közgyűlés választja az egyházmegye önálló lelkipásztorai közül.

Feladata segíteni a gyülekezetek ifjúsági csoportjainak szervezését, szakmailag támogatni azok tevékenységét, őrködni hitvallási hűségük felett, segíteni az ifjúsági csoportokat a gyülekezet többi részével való kapcsolatukban. Az ifjúsági csoportoknak segítséget nyújt a táborozások, konferenciák szervezésében, ifjúsági programok kidolgozásában és megvalósításában.

Tanácskozási jogú tagja az Egyházmegyei Tanácsnak, tevékenységéről a tanácsnak és a közgyűlésnek beszámol.

Tagja a vizitációs bizottságnak; évenként jelentést tesz az ifjúsági kérdések egyházkerületi előadójának.

G) Egyházmegyei katekétikai előadó

86. §. A katekétikai előadót az Egyházmegyei Közgyűlés választja az egyházmegye önálló lelkészei közül.

A katekétikai előadó hivatalánál fogva tanácskozási jogú tagja az Egyházmegyei Tanácsnak. Kötelessége ellenőrizni és irányítani az egyházmegye gyülekezeteiben és iskoláiban folyó vallástanítást.

Részt vesz a vallástanárok értekezletein, módszertani körein, országos konferenciáin.

Tevékenységéről beszámol az Egyházmegyei Tanácsnak, a közgyűlésnek, és évenként jelentést tesz az egyházkerületi katekétikai előadónak. Tagja az egyházmegyei vizitációs bizottságnak.

H) Egyházzenei előadó

87. §. Az egyházzenei előadót az Egyházmegyei Közgyűlés választja az egyházzenesz vagy zenetanár presbiterek, egyházzeneben jártas lelképásztorok közül. Feladata a gyülekezeti éneklés színvonalának állandó emelése, a minőségi zenei ízlés kialakítása. Szervezi és elősegíti az egyházmegye gyermekeinek, fiataljainak zenei tevékenységét. Kórustalálkozókat szervez, és a kórusok tevékenységét támogatja. Az egyházmegye orgonáit nyilvántartja, és javaslatot tesz azok javítására vonatkozóan. Az egyházzenei előadó vezetője az Egyházmegyei Kántorképesítő Bizottságnak.

I) Egyházmegyei tanügyi előadó

88. §. Az egyházmegyék igény esetén tanügyi előadót alkalmazhatnak, akinek hatáskörét a Romániai Református Pedagógiai Intézet javaslatára az egyházmegyei tanácsok munkaköri leírásban rögzítik.

J) Egyházmegyei jogtanácsos

89. §. Az egyházmegyei jogtanácsost a közgyűlés választja a választható, jogi képesítéssel rendelkező egyháztagok sorából. A szükséghez képest egy vagy több jogtanácsos választható.

A jogtanácsos feladatai:

- a) tanácskozási joggal részt vesz és szükség esetén jogi szakvéleményt ad az Egyházmegyei Közgyűlésen, illetve Egyházmegyei Tanácsban;
- b) képviseli az egyházmegyei elnökség megbízásából az egyházmegyét a bíróságok és közigazgatási hatóságok előtt;

- c) a hivatalból megindított fegyelmi ügyekben vádhatóságként képviseli az egyházmegyét;
  - d) mindazon teendőket ellátja, amelyekre a közgyűléstől vagy a tanácstól utasítást kap.
- A jogtanácsos helyettesítéséről az elnökség gondoskodik.

K) Egyházmegyei számvevő

90. §. Az egyházmegyei számvevőt az Egyházmegyei Közgyűlés választja az egyházmegyébe kebelezett, önálló lelkeszi állást betöltő lelkészek közül.

A számvevő tagja a vizitációs bizottságnak, tanácskozási jogú tagja az Egyházmegyei Tanácsnak, ahol az esperes által meghatározott vagyoni ügyek előadója. Feladata az egyházmegye által megállapított szabályzat szerint az egyházmegyéhez tartozó egyházközségek vagyoni ügyeinek ellenőrzése. Az egyházmegyéhez tartozó egyházközségek évenkénti zárszámadását és költségvetését ellenőrzi, azokat kellő időben összesíti, és elkészíti az esperesi hivatal költségvetését és zárszámadását.

L) Egyházmegyei műszaki előadó

91. §. A műszaki előadót az Egyházmegyei Közgyűlés választja, építész-mérnöki, műépítész képzéssel rendelkező egyháztagok közül.

A műszaki előadó tanácskozási jogú tagja az Egyházmegyei Közgyűlésnek és a Tanácsnak, amelyeken az építési ügyek előadója. A műszaki előadó a hozzá juttatott terveket és költségvetéseket felülvizsgálja, javaslatokat tesz. Kérésre megvizsgálja a megrongált egyházi épületeket, azok kijavítására vagy újjáépítésére javaslatot tesz, részt vesz az egyházi építkezések ellenőrzésében, a kész munkák átvételében. Mindezekhez igénybe veszi az egyházkerületi műszaki előadó segítségét, illetve munkájáról neki tesz jelentést. Gondoskodik a műemlékekre vonatkozó törvények pontos betartásáról, a műemlék épületeken tervezett bármilyen beavatkozásról előzetesen jelentést tesz az egyházkerületi műszaki előadónak.

M) Egyházmegyei levéltáros

92. §. Az egyházmegyei levéltárost a közgyűlés választja az önálló lelkipásztorok vagy szakképesített egyháztagok közül.

A levéltáros feladata rendben tartani és gondozni az egyházmegye levéltárát. A levéltár állapotáról az Egyházmegyei Tanácsnak és az Egyházkerületi Levéltárnak jelentést tenni.

N) Egyházmegyei pénztáros

93. §. Az egyházmegyei pénztárost az Egyházmegyei Tanács alkalmazza. Az egyházmegyei pénztáros az Egyházmegyei Tanácsnak és az Egyházmegyei Közgyűlésnek hivatalból tanácskozási jogú tagja.

Indokolt esetben az egyházmegyei pénztáros az Esperesi Hivatal titkári tisztségét is elláthatja.

A pénztáros kötelessége: kezelni és nyilvántartani az egyházmegye jövedelmeit, tőkepénzeit, kiadásait és adósságait, valamint az egyházmegyei alapokat és alapítványokat.

Mint iratterjesztő gondoskodik arról, hogy a Szentírás, hitvallásaink, énekeskönyvünk, a vallásos iratok és egyházi időszaki kiadványok az egyháztagok szükségletei szerint kellő számban eljussanak az egyházközségi iratterjesztőkhöz.

Mint nyomtatványkezelő beszerzi az egyházmegyében használatos egyházmegyei és egyházkerületi nyomtatványokat; azokból a szükségletnek megfelelő készletet tart, és megszabott áron ellátja velük az egyházközségeket és tisztviselőket.

III. fejezet

A) Az Egyházmegyei Közgyűlés

94. §. Az Egyházmegyei Közgyűlés az egyházmegye legfőbb képviseleti és kormányzati testülete.

Az egyházmegyei közgyűlés szavazati jogú tagjai:

- az esperes, egyházmegyei főgondnok, lelkeszi főjegyző, egyházmegyei gondnok, a presbiteri jegyzők;
- az egyházmegyéhez tartozó egyházközségek (anya-, missziói, társ-) önálló vagy helyettes lelkipásztorai és az illető egyházközség területén lakó választásra jogosult egyháztagok közül pedig annyi képviselő, ahány önálló lelkipásztora van az egyházközségnek;
- társult egyházközségek esetén a választásra jogosult egyháztagok közül annyi képviselő, ahány önálló jogi személyiséggel rendelkező egyházközségből áll a társulás;

- Az egyházmegye területén szolgáló bekebelezett intézeti lelkészek, valamint teljes állású kántorok közül a saját kebelükből választott egy-egy tag.

Az egyházmegyei közgyűlés tanácskozási jogú tagjai:

- az egyházmegye területén működő egyházi vagy állami intézmények önálló lelkipásztorai, akiket az egyházmegyébe kebeleztek;
- az egyházmegyében működő beosztott lelkészek;
- az egyházmegye területén működő önálló vallástanárok egy képviselője;
- az egyházmegye területén levő egyházi iskolák főigazgatói és igazgatói;
- az egyházmegye területén működő belmissziói szövetségek egyházmegyei elnökei.

95. §. Minden évben legalább egy közgyűlést kell tartani. Az elnökség azonban szükség esetén többször is összehívhatja a közgyűlést.

A közgyűlésre a meghívást egy hónappal a gyűlés időpontja előtt kell küldeni. A közgyűlés legfontosabb tárgysorozatát a meghívólevélben jelezni kell.

96. §. A közgyűlés nyilvános és istentiszteleti keretben történik.

A közgyűlés határozatképes, ha a szavazati joggal rendelkező tagoknak legalább a fele jelen van.

97. §. A közgyűlésről igazolatlanul elmaradt tagokkal szemben való eljárást az Egyházmegyei Tanács állapítja meg.

Az Egyházmegyei Közgyűlés jog- és hatásköre

98. §. Az egyházmegyét illető minden kormányzati-közigazgatási ügy a közgyűlés hatáskörébe tartozik.

A közgyűlés:

- a) rendelkezik az Egyházkerületi Közgyűlés által hozzá intézett felhívások, utasítások tárgyában;
- b) egyházmegyei szabályrendeleteket alkot, és az egyházközségi szabályrendeleteket jóváhagyja;
- c) bekebelezi a törvényesen megválasztott és végleges megerősítést nyert lelkipásztorokat;
- d) intézkedik a megüresedett egyházmegyei tisztségek és a hivatali keret ügyében;
- e) megtárgyalja az egyházi vizitációkról beterjesztett jelentéseket, felügyeli az egyházközségek lelki, hitbeli és erkölcsi életét, anyagi helyzetét, fe-

- lülvizsgálja az egyházközségek évi számadását és az azok által kezelt alapok és alapítványok rendeltetésszerű felhasználását;
- f) megállapítja a leány- és anyaegyházközségek viszonyát, amelyre az egyházkerületi közgyűléstől jóváhagyást kér;
  - g) rendelkezik a missziói területek és szórványok gondozásáról, nyilván- tartásukról és egyházközségekhez való beosztásukról;
  - h) felügyeli és ellenőrzi az egyházmegye területén végzett missziói és egy- házépítő munkákat;
  - i) jóváhagyja a 58. §-ban felsorolt ügyeket illető egyházközségi határoza- totokat, melyek közül a c) és h) pontokban megjelölt ügyekben hozott határozatok egyházmegyei jóváhagyással már végrehajthatók, ha elle- nük fellebbezés nem érkezett be;
  - j) elbírálja az egyházközségi közgyűlések és presbitériumok határozatai el- len beadott fellebbezéseket, kivéve, ha ezek az Egyházmegyei Fegyel- mi Bizottság hatáskörébe tartoznak;
  - k) szükség esetén feloszlatja a presbitériumot, és új választást rendel el, il- letve megvonja az egyházközségi közgyűlés megtartásának jogát;
  - l) jóváhagyja az egyházközségek kezelésében levő alapok és alapítványok alapítólevelét és felügyeli ezen alapok és alapítványok kezelését;
  - m) határoz az egyházmegye javára tett ajándékozás, örökség, hagyo- mány vagy az egyházmegye kezelésére szánt alap vagy alapítvány el- fogadásáról;
  - n) felügyeli és ellenőrzi az egyházközségekben és az egyházmegyében egyházi célra alakult missziói szervezetek és egyesületek munkáját;
  - o) intézkedik az egyházmegye költségeinek fedezéséről;
  - p) javaslatot tesz az Egyházkerületi Közgyűlésnek a lelkipásztori jelleg ha- tályban tartásának vagy megvonásának tárgyában;
  - r) megválasztja az egyházkerületi közgyűlési képviselőket és az egyház- megye hatáskörében álló tisztségviselőket;
  - s) megtárgyalja az Egyházmegyei Tanács, egyházmegyei számvevő, misz- sziói és ifjúsági előadó, katekétikai és tanügyi előadó, valamint a kü- lönböző bizottságok jelentéseit, az indítványokat, kérvényeket és fel- lebbezéseket.

99. §. A közgyűlés maga alkotja vagy módosítja tanácskozási szabályza- tát és ügyrendjét, amely a következő közgyűlésen lép érvénybe.

100. §. Az Egyházmegyei Közgyűlés határozatai ellen azok meghozatalát, illetve a kézbesítés napját követő 15 nap alatt az Egyházkerületi Igazgatótanácshoz lehet fellebbezni. A fellebbezést az esperesi hivatalhoz kell beadni, amely azt köteles haladéktalanul továbbítani.

B) Az Egyházmegyei Tanács

101. §. Az Egyházmegyei Tanács az egyházmegye kormányzati és igazgatási hatósága a közgyűlések közötti időszakban.

Az Egyházmegyei Tanácsnak hivatalból tagjai: az esperes, az egyházmegyei főgondnok és gondnok, az egyházmegyei lelkipásztor főjegyző, valamint a 79. §. szerint az Egyházmegyei Közgyűlés által tagjai sorából törvényes ciklusra választott egyházmegyei tanácsosok.

Az egyházmegyei jogtanácsos, számvevő, missziói és ifjúsági ügyekkel foglalkozó, katekétikai, tanügyi, egyházzenei műszaki előadó és pénztáros hivatalból tanácskozási jogú tagjai az Egyházmegyei Tanácsnak.

Az Egyházmegyei Tanács bírálja el:

- a) a lelkipásztor, kántor, egyházközségi főgondnok és gondnok, presbiterek és egyházközségi küldöttek választása ellen beadott panaszokat;
- b) a megválasztott lelkipásztor részére az esperesi engedély megadása vagy megtagadása tárgyában benyújtott panaszt;
- c) az anyaegyházközség és leányegyházközség közt a közigazgatási és vagyoni ügyekben felmerült vitás kérdéseket;
- d) az egyházközségek vagyonomegosztásából származó vitás ügyeket;
- e) a díjlevelek alkalmazását, a bérek kifizetése körében felmerülő vitás kérdéseket;
- f) a lelkipásztor vagy özvegye és a lelkipásztor utóda, valamint más, az egyházi hivatali előd és utód közt felmerülő és a fizetés vagy természetbeni szolgáltatások és egyéb javadalmak megosztását illető vitás eseteket;
- g) a lelkipásztorok, az egyházközségi főgondnokok és gondnokok, presbiterek és egyéb egyházi tisztviselők felelősségét és kártérítésre való kötelezését;
- h) az alaptalan vád miatt felfüggesztett és helyettesített egyházi tisztviselőknek megvont fizetése megtérítését;
- i) mindazon ügyek fellebbezését, amelyeket a Kánon nem utal más testületek hatáskörébe.

Az Egyházmegyei Tanács választja meg az iskolaügyeket intéző testületet (iskolaszéket). Elnöke az esperes, tagjai a missziói, a katekétikai és az tanügyi előadó, valamint két vallástanár.

102. §. Az Egyházmegyei Tanács határozata ellen meghozatalának, illetve kézbesítésének napját követő 15 nap alatt az Egyházmegyei Közgyűléshez lehet fellebbezni. A fellebbezést az esperesi hivatalba kell benyújtani, amely azt haladéktalanul, de legtöbb 5 napon belül felterjeszti. A fellebbezés kivizsgálása idején a megfellebbezett határozat végrehajtása halasztást nyer.

C) Az Egyházmegyei Elnökség

103. §. Az Egyházmegyei Elnökséget az esperes és a főgondnok vagy a gondnok alkotja. Hatáskörébe azok az ügyek tartoznak, amelyeket a Kánon értelmében a két elnöknek együttesen kell intéznie.

Az Egyházmegyei Elnökség határozata és intézkedése ellen, az intézkedés, illetve a kézbesítés napját követő 15 nap alatt az Egyházmegyei Tanácshoz lehet fellebbezni. A fellebbezést az esperesi hivatalhoz kell benyújtani, amely azt haladéktalanul, de legtöbb 5 napon belül továbbítja. A fellebbezés kivizsgálása idején a megfellebbezett határozat végrehajtása halasztást nyer.

D) Az egyházmegyei értekezletek

a) Az egyházmegyei lelkeszi értekezletek

104. §. A lelkipásztorok lelki, tanulmányi, ön- és továbbképző közössége az Egyházmegyei Lelkészerkezet. Ennek hivatalból tagja az egyházmegye minden önálló lelkipásztora, segédlelkésze, beosztott lelkipásztora, nyugdíjas lelkipásztora és lelkészjellegű hivatalnoka. Az értekezet évenként legalább négyszer tart ülést.

Működését a RORLÉSZ működési szabályzata határozza meg.

Az egyházmegyei lelkészerkezet elnök évente jelentést tesz az Egyházmegyei Közgyűlésnek.

b) Az Egyházmegyei Presbiteri Értekezet és Szövetség

105. §. Az egyházmegye presbiteri elnöke évente legalább egyszer presbiteri értekezetet tartanak. Az egymáshoz közel fekvő egyházközségek presbiteri körzeti presbiteri értekezeteket tarthatnak (presbiteri szövetségeket hozhatnak létre).

Az értekezlet működési szabályzatát és ügyrendjét maga állapítja meg, és az Egyházmegyei Közgyűlés hagyja jóvá.

Az egyházmegye presbiterei Egyházmegyei Presbiteri Szövetséget hozhatnak létre.

c) Vallástanárok Egyházmegyei Értekezlete

106. §. Az egyházmegye területén működő katekéták, vallástanárok az egyházmegyei értekezletek mintájára egyházmegyei katekétikai értekezletet tartanak.

Az értekezlet működési szabályzatát és ügyrendjét maga állapítja meg, és az Egyházmegyei Közgyűlés hagyja jóvá.

HARMADIK RÉSZ

AZ EGYHÁZKERÜLET

I. fejezet

Az egyházkerület szervezete

107. §. Az egyházkerület több egyházmegyének az egyházi közigazgatás, kormányzás és rendtartás céljából szervezett közössége.

A Romániai Református Egyházat két egyházkerület alkotja: az Erdélyi Református Egyházkerület és a Királyhágómelléki Református Egyházkerület.

108. §. Az egyházkerületek területi beosztásának megváltoztatásáról az érintett egyházmegye és egyházkerület közgyűlésének előterjesztésére a Zsinat határoz.

A két egyházkerület, az alapelvek azonossága mellett szervezetében és kormányzatában, a történelmi fejlődés folyamán részben különbözik egymástól:

a) az egyházmegyei és egyházkerületi tisztségviselők, valamint a zsinati tagok választása az illető egyházkerület választási szabályzata szerint történik;

b) az Erdélyi Egyházkerületben az egyházmegyék 1 főgondnokot és 1 gondnokot, a Királyhágómelléki Egyházkerületben pedig 1 főgondnokot és 1 presbiteri főjegyzőt választanak. Az Erdélyi Egyházkerületben 3 egyház-

kerületi főgondnokot, a Királyhágómelléki Egyházkerületben pedig 1 egyházkerületi főgondnokot és egy presbiteri főjegyzőt választanak.

109. §. Az egyházkerület önkormányzati, felügyeleti és igazgatási feladatait a következő testületek teljesítik:

- a) az Egyházkerületi Közgyűlés,
- b) az Egyházkerületi Igazgatótanács.

Tanácsadási jogkörrel bír:

- a) a Püspöki Szék vagy Esperesek Kollégiuma,
- b) a Gondnokok Kollégiuma.
- c) a Presbiteri Szövetség.

II. fejezet

Az egyházkerület tisztségviselői

110. §. Az egyházkerület tisztségviselői a következők: a püspök, a főgondnokok, a lelkészi főjegyző (püspökhelyettes), a presbiteri főjegyző, a lelkészi és a presbiteri jegyzők, a missziói előadó, a katekétikai előadó, az egyházzenei előadó, az ifjúsági előadó, az igazgatótanácsosok, a fegyelmi bizottsági tagok.

111. §. Az egyházkerületi tisztségviselők mandátuma 6 évre szól.

A püspököt, a főjegyzőket és a főgondnokokat, az egymást követő ciklusokban csak egyszer lehet újraválasztani, a többi tisztségviselő akárhányszor újraválasztható.

A lelkészjellegű tisztségviselők megbízatása a nyugdíjazással véget ér. A megüresedő egyházkerületi tisztségekre, amelyek zsinati tagsággal járnak, a megüresedéstől számított 30 napon belül időközi választásokat kell kiírni. A többi megüresedett tisztséget a következő rendes közgyűlésen kell betölteni.

112. §. Minden egyházkerületi tisztségviselő az Egyházkerületi Közgyűlés előtt esküvel foglalja el tisztségét.

A) A püspök

113. §. Az Egyházkerületi Közgyűlés a legalább 15 éve önálló lelképásztori állást vagy lelképásztori képesítéshez kötött rendes tanári állást betöltők közül püspököt választ.

114. §. A püspöknek saját egyházkerületében lelkészi hivatalt kell betöltenie.

Ha más egyházkerületből választották püspökké, a választás jogerőre emelkedésétől számított egy éven belül az egyházkerületben lelkészi állást kell elfoglalnia.

Lelkészi teendőinek végzését, esetleges helyettesítését az illetékes egyházközség szabályozza. Megbízásának lejártja után önálló lelképásztorként szolgál tovább, ha pedig tanár volt, visszatérhet a tanári pályára.

115. §. A megválasztott püspököt az Egyházkerületi Közgyűlésen az esperesi kar iktatja hivatalba.

116. §. A püspök törvényes helyettese a lelkészi főjegyző (püspök-helyettes), szükség esetén jog- és hatásköre gyakorlásának egy részét a lelkészi főjegyzőre átruházhatja.

A püspök jog- és hatásköre

117. §. 1. Általában

Az egyházkerületben folyó igehirdetésnek és minden egyházépítő munkának a felügyelete.

2. Az egyházkerület képvisellete és felügyelete terén:

a) mint az egyházkerület lelkészi elnöke a főgondnokkal együtt képviseli az egyházkerületet az egyházat érintő hivatali ügyekben, az állammal (a parlament, a kormány, a bíróság és egyéb hatóságok), más egyházakkal, valamint bármely jogi személlyel szemben;

b) őrködik az egyház autonómiájának tiszteletben tartása fölött;

c) őrködik hitvallásaink és egyházi törvényeink tiszteletben tartása fölött;

d) felügyel az összes egyházi tisztségviselőre és tisztviselőre, az egyház intézményeire a szolgálat, igazgatás és kormányzás valamennyi ágában. Minden egyházi tisztviselőtől bármikor szóbeli vagy írásbeli jelentést kérhet;

e) minden évben köteles meglátogatni legalább 10 gyülekezetet az egyházkerületi vizsgálóbizottsággal (főgondnok, lelkészi főjegyző és generális direktor), az illető egyházmegye esperesének és főgondnokának, illetve gondnokának vagy helyetteseiknek kíséretében. A generális vizitációknak a megbízás hat éve alatt mindegyik egyházmegyére ki kell terjedniük, beleértve az esperesi hivatalokat is;

f) felügyeli a gyülekezetekben és az egyházi iskolákban folyó tanítást, az állami iskolákban folyó vallásoktatást, a szeretetszolgálat intézményeit, a különböző egyházi egyesületek, szövetségek, alapítványok munkáját.

3. Az egyházkormányzás és igazgatás területén:

a) a Zsinatnak és a Zsinati Állandó Tanácsnak tagja;

b) a főgondnokkal együtt elnöke az Egyházkerület Közgyűlésnek és az Igazgatótanácsnak;

c) a Püspöki Széknek, illetve az Esperesek Kollégiumának hivatalból tagja;

d) összehívja a főgondnokkal együtt és az Igazgatótanáccsal egyetértve az Egyházkerületi Közgyűlést;

e) végzi mindazokat a teendőket, melyeket az egyházi törvények és szabályrendeletek a hatáskörébe utalnak;

f) az Egyházkerületi Közgyűlésnek mind a saját munkájáról, mind az egyházkerület helyzetéről és életéről jelentést tesz.

4. Az egyházi fegyelmezés terén:

a) a neki közvetlenül alárendelt hivatalnokokat és azokat a tisztségviselőket, akiket az egyházmegyei elnökségek hozzáutasítanak, elnöktársával együtt a jogorvoslat kizárásával megint;

b) törvényesen kimondott válás esetén 30 napon belül, elnöktársával együtt az egyházkerület közvetlen joghatósága alá tartozó lelkészjellegű személyek ellen hivatalból fegyelmi kivizsgálást kezdeményez.

5. A lelkipásztorok képzése, képesítése, elhívása és alkalmazása terén

a) az egyházkerület Teológiai Intézetének közvetlen felügyelője, azt bármikor meglátogathatja, életéről, ügyeiről a rektortól és a tanári kartól bármikor jelentést kérhet, fegyelmi ügyekben főfelügyeletet gyakorol. A megállapított tantervet és tanmenetet jóváhagyja. Az alapvizsgán, valamint a lelkészsképesítő vizsgákon elnököl;

b) kinevezi a missziói egyházközségek lelkipásztorait, a beosztott lelkipásztorokat és a segédlelkészeket. Az esperes javaslatára szükség esetén az egyházközségbe a lelkipásztori állás betöltéséig helyettes lelkipásztort nevez ki.

Abban az esetben, amikor az egyházközség lemond lelkészválasztói jogáról, helyettes lelkipásztort nevezhet ki;

c) a lelkipásztori szolgálatra teljes képesítést nyert ifjakat az Egyházkerületi Közgyűlés határozata alapján, az esperesi karral ünnepélyesen lelkipásztorrá avatja;

d) elbocsátó engedélyt adhat a más egyházkerületbe pályázó, illetőleg befogadó engedélyt adhat a más egyházkerületből jelentkező állandó és segéd-

lelkészeknek, valamint beosztott lelkipásztoroknak, valamint a teológiai hallgatóknak;

e) a püspök törzskönyvet vezet az egyházkerület területén szolgálatot teljesítő valamennyi lelkipásztorról, segédlelkésről és beosztott lelkipásztorról és mindazokról a lelkészjellegű egyénekről, akik az egyházkerület valamelyik egyházmegyéjébe tartoznak.

Nyilvántartást vezet az egyházkerület minden alkalmazottjáról, a presbitériumok tagjairól, az egyházközségek és egyházmegyék gondnokairól és főgondnokairól;

f) intézkedik és eljár mindazokban az ügyekben, amelyeket a lelkipásztorok képzéséről és alkalmazásáról szóló jogszabályok az ő hatáskörébe utalnak.

6. A vallásánárok képzése terén

A vallásánárképző intézeteket felügyeli, jóváhagyja a tantervet és a tanmenetet, figyelemmel kíséri az intézmények hitbéli és erkölcsi életét.

A képesített és kinevezett vallásánárokat ünnepélyesen kibocsátja a szolgálatra.

B) Az egyházkerületi főgondnok

118. §. Egyházkerületi főgondnokot az anyaszentegyház buzgóságban, hithűségben, áldozatkészségben példamutató tagjai közül kell választani, aki egyházunk érdekeinek minden irányban való képviselőre alkalmas. Egyházkerületi főgondnoknak csak az választható, aki presbitériumi tisztséget töltött vagy tölt be.

Az Erdélyi Egyházkerület három főgondnokot választ, a rangidős az ügyvezető főgondnok.

Az ügyvezető főgondnok betegsége, huzamosabb távolléte vagy a főgondnoki tiszttel megüresedése esetén a főgondnoki feladatokat a hivatalára nézve legidősebb következő egyházkerületi főgondnok vagy a presbitériumi főjegyző végzi.

119. §. Az egyházkerületi főgondnok jog- és hatásköre:

a) a püspökkel együtt képviseli az egyházkerületet az egyházat érintő hivatali ügyekben, az állammal (a parlament, a kormány, a bíróság és egyéb hatóságok), más egyházakkal, valamint bármely jogi személlyel szemben;

b) felügyelői, ellenőrzői tiszttel gyakorol a püspökkel együtt az egyházkerület tevékenysége, annak szellemi és anyagi ügyei, valamint az egyházkerület tanintézteinek munkája fölött;

c) a püspöknek közvetlenül alárendelt hivatalnokokat és azokat a tisztviselőket, akiket az egyházmegyei elnökségek a püspökhöz utasítanak, elnöktársával együtt a jogorvoslat kizárásával megint;

d) törvényesen kimondott válás esetén 30 napon belül, elnöktársával együtt az egyházkerület közvetlen joghatósága alá tartozó lelkészjellegű személyek ellen hivatalból fegyelmi kivizsgálást kezdeményez;

e) intézi elnöktársával együtt az egyházkerület ügyeit;

f) hivatalból elnöke az Igazgatótanácsnak és az Egyházkerületi Közgyűlésnek;

g) tagja a Zsinati Állandó Tanácsnak és a Zsinatnak;

h) a püspökkel együtt intézkedik az Igazgatótanács és az Egyházkerületi Közgyűlés összehívásáról;

i) az egyházi fegyelmezés terén eljár az erről szóló szabályrendeletben megállapított hatáskörben.

Jelen paragrafus pontjai az ügyvezető főgondnokra vonatkoznak.

C) Az egyházkerületi jegyzők

120. §. Az egyházkerületben egy lelkészi és egy presbiteri főjegyzőt, azonkívül – a szükség szerint – egy vagy több lekipásztori és presbiteri jegyzőt kell választani. A jegyzők számát az Egyházkerületi Közgyűlés állapítja meg.

A Királyhágómelléki Egyházkerületben a presbiteri főjegyző tagja az Igazgatótanácsnak és jegyzője a Gondnokok Kollégiumának.

D) A lelkészi főjegyző – püspökhelyettes

121. §. A lelkészi főjegyző a püspök helyettese a 116. cikkely figyelembevételével. Az egyházkerületben legalább 15 éve önállóan szolgáló lekipásztorok közül kell választani.

A lelkészi főjegyző hivatalánál fogva tagja az Egyházkerület Igazgatótanácsának, tagja és jegyzője az Egyházkerületi Közgyűlésnek, a Püspöki Széknek, illetve az Esperesek Kollégiumának és az egyházi generális vizitációnak.

E) Az egyházkerületi missziói előadó (generális direktor)

122. §. Az Egyházkerületi Közgyűlés a szolgálatban álló lelkészek közül egyházkerületi missziói előadót választ. Feladata az egyházkerület missziói munkájának áttekintése, az egyházmegyei missziói előadók munkájának összehangolása.

Az egyházkerületi missziói előadó ösztönzi, egybehangolja és ellenőrzi az egyházkerületi missziói bizottságok, belmissziói szövetségek, egyesületek munkáját, a missziói egyházközségek és szórványok szervezését és gondozását.

Az egyházkerületben folyó missziói munkáról minden évben jelentést tesz az Igazgatótanácsnak és az Egyházkerületi Közgyűlésnek.

Az egyházkerületi missziói előadó hivatalból tagja az Egyházkerületi Közgyűlésnek, az Igazgatótanácsnak, a Püspöki Széknek, illetve az Esperesek Kollégiumának, az Egyházkerületi Vízitációs Bizottságnak.

F) Az egyházkerületi katekétikai és ifjúsági előadó

123. §. Az Egyházkerületi Közgyűlés az önálló lelkipásztorok közül egyházkerületi katekétikai előadót választ. Feladata az egyházkerületben folyó katekétikai munka irányítása és ellenőrzése, az egyházmegyei katekétikai előadókkal való kapcsolattartás. Tevékenységéről jelentést tesz az Igazgatótanácsnak és az Egyházkerületi Közgyűlésnek.

124. §. Az egyházkerületi ifjúsági előadót az Egyházkerületi Közgyűlés az Ifjúsági Keresztyén Egyesület, illetve a Királyhágómelléki Református Ifjúsági Szervezet egyházkerületi elnökségének javaslatára az önálló lelkipásztorok közül választja. Feladata segíteni az ifjúsági egyesületek és csoportok szervezését, előmozdítani azok tevékenységét, őrködni hitvallási hűségük felett, kapcsolatot tartani az egyházmegyei ifjúsági előadókkal és az ifjúsági szervezetek egyházkerületi vezetőségével. Tevékenységéről jelentést tesz az Igazgatótanácsnak és az Egyházkerületi Közgyűlésnek.

G) Az egyházzenei előadó

125. §. A. Az egyházzenei előadót a Zsinati Zenei Bizottság javaslata alapján az Egyházkerületi Közgyűlés választja meg.

B. Az egyházzenei előadó jogköre és feladatai:

- a) tanácskozási jogú tagja az Igazgatótanácsnak és a Közgyűlésnek;
- b) tanácsadással támogatja az egyházkerületben folyó zenei tevékenységet, azaz a kántorok, a karnagyok és a zenetanárok munkáját;

- c) találkozókát, tanfolyamokat szervez;
- d) tájékoztatókat, ismertetéseket és előadásokat tart lelkészek és egyházzenészek számára;
- e) felügyeli a kántorképzést, illetve -továbbképzést, és tagja az Egyházkerületi Vizsgáztató Bizottságnak;
- f) őrködik az énekeskönyv helyes használatán, a gyülekezeti éneklés, valamint általában a zenei élet színvonalán és a templomi énekkarok tevékenységén;
- g) jóváhagyásával végezhető az orgonák karbantartása és javítása. Tagja az egyházkerületenként megalakítandó orgonafelügyeleteknek;
- h) tevékenységéről évente beszámol az Igazgatótanácsnak és az Egyházkerületi Közgyűlésnek.

H) Az egyházkerületi fegyelmi bizottsági tagok

126. §. Az Egyházkerületi Közgyűlés az arra érdemes lelkészek és presbiterek közül egyenlő számban (7 + 7) fegyelmi bizottsági tagokat és póttagokat választ. Az egyházkerületi fegyelmi bizottsági tagok kötelesek az üléseken megjelenni, esetleges akadályoztatásukat az elnökségnél bejelenteni.

Az Egyházkerületi Fegyelmi Bizottság a fegyelmi szabályzat alapján működik.

III. fejezet

A) Az Egyházkerületi Közgyűlés

127. §. Az Egyházkerületi Közgyűlés az egyházkerület legfőbb képviselői és kormányzó testülete. Intézkedik az egyházkerület közigazgatására, kormányzására és vagyoni ügyeire vonatkozó minden kérdésben.

Alkotó tagjai:

- az egyházkerületi főgondnok vagy főgondnokok, a püspök, az egyházkerületi lelkipásztori főjegyző, jegyzők és az egyházkerületi missziói előadó, az egyházkerületi presbiteri főjegyző és jegyzők;
- minden egyházmegye esperese, főgondnoka, lelkészi főjegyzője és gondnoka, valamint az egyházmegyék által választott lelkészi és presbiteri képviselők, akik az illető egyházmegye területén laknak, az egyházkerületi választási szabályzatban meghatározott számban;

- a Protestáns Teológiai Intézet Református Karának teológiai tárgyat (ószövetségi, újszövetségi, rendszeres, gyakorlati teológia és egyháztörténeti) vezető tanárai, a Királyhágómelléki Egyházkerületben egy, a fentiekből választott tanár.

Tanácskozási jogú tagjai a református kollégiumok igazgatói, az egyházkerület által fenntartott intézetek képviselői (az Egyházkerületi Közgyűlés által meghatározott számban), az egyházkerületi jogtanácsos, az egyházkerületi katekétikai előadó, az egyházkerületi ifjúsági előadó, az Egyházkerületi Nőszövetség elnöke, az egyházzenei előadó, az Egyházkerületi Lelkészszerkezlet elnöke, az Egyházkerületi Presbiteri Szövetség elnöke, az Egyházkerületi Levéltári Bizottság elnöke, az Igazgatótanács előadó-tanácsosai, az Egyházkerületi Fegyelmi Bizottság elnöke, amennyiben külön képviselői megbízatásuk nincs.

128. §. Egyházkerületi Közgyűlést évente legalább egyszer kötelező összehívni.

A Közgyűlést az Igazgatótanács határozata alapján a püspök és az egyházkerületi főgondnok, akadályoztatásuk esetén helyetteseik hívják össze. A meghívót a közgyűlés időpontja előtt legalább egy hónappal kell kiküldeni a beérkezett jelentésekkel együtt. A Közgyűlés javasolt tárgysorozatát a meghívóban meg kell jelölni.

129. §. A Közgyűlés nyilvános. Istentisztelettel kezdődik és áldással fejeződik be.

Szükség esetén a Közgyűlés elnöke zárt ülést rendelhet el.

130. §. A Közgyűlés határozatképes, ha alkotó tagjainak többsége jelen van.

A Közgyűlés jog- és hatásköre:

- a) őrökködi az evangéliumi tan tisztasága fölött, hogy Isten Igéjét az egyházközösségekben egyházunk hitvallásai szerint hirdessék és tanítsák;
- b) gondoskodik a hitélet és az erkölcsi élet ápolásáról, erre nézve általános érvényű intézkedéseket tesz;
- c) felügyel az egyház önkormányzati jogaira; valahányszor szükségét látja, felterjesztést intéz a kormányhoz és a parlamenthez, átiratot intéz a testvér-egyházkerülethez és a Zsinathoz;
- d) szabályrendeleteket alkot, és az egyházmegyei, valamint fellebbezés esetén az egyházközösségi szabályrendeleteket jóváhagyja;

- e) a Kánon értelmében intézkedik az egyházkerületi tisztségviselők és egyházkerületi bizottságok választásáról a választási szabályzat értelmében;
- f) gondoskodik a püspök beiktatásáról és a lelkészek felavatásáról (ordinatio, szolgálatra való kirendelés);
- g) tárgyalja a püspök, az igazgatótanácsi és különféle egyházkerületi bizottságok évi jelentéseit, és az egyházkerület hit- és erkölcsi, vagyoni és közművelődési ügyeiben intézkedik;
- h) felügyeli az egyházkerületben folyó missziói és egyházépítő munkát: gondoskodik a Szentírás, a hitvallások, az ágendáskönyv és énekeskönyv, valamint teológiai tudományos és egyházépítő iratok, egyházi időszakos kiadványok kiadásáról és terjesztéséről;
- i) felügyeleti jogot gyakorol az egyházkerület területén működő egyházi intézmények tevékenysége és anyagi helyzete fölött;
- j) gondoskodik az egyházkerület egyetemes szükségleteinek a fedezetéről, az egyházkerületi intézmények fenntartásáról, a missziói egyházközségek lelkipásztorainak fizetéséről, valamint a szegény gyülekezetek segélyezéséről;
- k) jogerősen dönt az egyházközségek, a leányegyházközségek és a szórványok alakulása vagy változása ügyében és a szórványok, valamint az egyházkerület területén levő összes egyházközségek egyházi kormányzat szempontjából való beosztásáról;
- l) meghatározza az egyházmegyeék javaslatai alapján azok területi beosztását, kezdeményezheti a kiigazítást;
- m) felügyeletet gyakorol az egyházkerülethez tartozó egyesületek és társaságok működése, egyházmegyei és egyházközségi alapítványok kezelése fölött, jóváhagyja az alapítóleveleket, jogerősen dönt ingatlanok szerzésében vagy elidegenítésében;
- n) irányítja, felügyeli az egyházkerülethez tartozó egyesületeket, szövetségeket és ifjúsági szervezeteket, gondoskodik azok működéséről és jóváhagyja alapszabályzatukat;
- o) határoz az egyházkerületnek szánt ajándék, örökség, hagyaték, kezelésre bízott alapítvány elfogadásában, és gondoskodik az egyházkerület kezelésében vagy felügyelete alatt levő alapítványok hű és lelkiismeretes kezeléséről, azok évenkénti megvizsgálásáról;
- p) gondoskodik az egyházkerület mindennemű költségeinek fedezéséről;

r) határoz a lelkipásztori jelleg hatályban tartásáról;

s) felügyeli az egyházkerülethez tartozó egyházi levéltárakat, e felügyeleti jog gyakorlására levéltári bizottságot választ.

131. §. Az Egyházkerületi Közgyűlés maga állapítja meg ügyrendjét, az azon eszközölt változtatás a következő közgyűléstől kezdve érvényes.

Az Egyházkerületi Közgyűlés határozatait 30 napon belül közzé kell tenni. Ha a határozat ellen törvényességi kifogás merül fel, azt a közzétételt követő 15 napon belül írásban jelezni kell az egyházkerület elnökségénél. Az elnökség köteles a törvényességi kifogást az Egyházkerületi Közgyűlés elé visszautalni.

B) Az Egyházkerületi Igazgatótanács

132. §. Az Egyházkerületi Közgyűlések közötti időszakban az egyházkerület kormányzati és közigazgatási főhatósága. Jog- és hatáskörét, valamint belső szervezetét és ügyrendjét a Közgyűlés szabályrendelettel állapítja meg. Munkájáról köteles beszámolni az Egyházkerületi Közgyűlésnek.

Az Igazgatótanács alkotó tagjai: az egyházkerület püspöke és főgondnoki, az egyházkerületi lelkészi és presbiteri főjegyző, a missziói előadó és az Egyházkerületi Közgyűlés által megállapított számban (fele lelkészi, fele presbiteri) a maga kebeléből választott tanácsosok. Az alkotó tagok fele arányában póttagokat is kell választani.

A Királyhágómelléki Egyházkerületben az Igazgatótanácsnak hivatalból tagja az Esperesek Kollégiumának elnöke, az Erdélyi Egyházkerületben pedig a Püspöki Szék által választott esperes.

Esperes nem választható az Igazgatótanács tagjává.

Az Igazgatótanács maga választja meg és iktatja hivatalba előadó-tanácsosait, tisztviselőit és más alkalmazottait.

Az Igazgatótanács tanácskozási jogú tagjai:

Az Igazgatótanács minden előadó-tanácsosa, az egyházkerületi jogtanácsos és az Egyházkerületi Lelkészértekezlet elnöke. A napirend szerint más tisztségviselők és tisztviselők is behívhatók tanácskozási joggal.

Az Igazgatótanács határozatképes, ha alkotó tagjainak több mint a fele jelen van. Határozatait egyszerű többséggel hozza. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

133. §. Az Egyházkerületi Igazgatótanács másodfokon jár el az Egyházmegyei Közgyűlések határozatainak megfellebbezése tárgyában. Ilyen

esetekben hozott határozatai jogerősek. Az 58. cikkely e) és f) pontjában meghatározott esetekben dönt az egyházközségek ügyeiben, amelyeket az egyházmegyék hozzá hivatalból felterjesztenek, valamint fellebbezés esetén az egyházi közteherviselésben.

134. §. Az Egyházkerületi Igazgatótanács határozatait 30 napon belül közzé kell tenni, ellene a közzétételt követő 15 napon belül az Egyházkerületi Közgyűléshez lehet fellebbezni. A fellebbezést az Egyházkerületi Elnökséghez kell benyújtani.

C) Egyházkerületi Elnökség

135. §. Az Egyházkerületi Elnökséget a püspök és az ügyvezető főgondnok alkotja. Az Egyházkerületi Elnökség hatáskörébe tartoznak azok az ügyek, amelyeket a Kánon értelmében a két elnöknek együtt kell elintézni.

Az Egyházkerületi Elnökség, valamint a püspök határozata és intézkedése ellen fellebbezni lehet az Egyházkerületi Igazgatótanácsnál a kézbesítés napját követő 15 napon belül, amennyiben az egyházi jogszabályok másként nem rendelkeznek. A fellebbezést a püspöki hivatalhoz kell benyújtani.

D) Püspöki Szék. Esperesek Kollégiuma

136. §. A Püspöki Szék, illetőleg az Esperesek Kollégiuma az esperesek testülete, amely választott elnökkel ülészik. Javaslattevő és véleményező testület minden egyházi fórum felé, beleértve a Zsinati Állandó Tanácsot és a Zsinatot.

Hivatalánál fogva mindkettőnek tagja a püspök, tagja és jegyzője az egyházkerületi főjegyző, a Püspöki Széknek tagja az egyházkerületi missziói előadó is. A Püspöki Szék, illetve az Esperesek Kollégiuma szükség szerint ülészik.

E) Gondnokok Kollégiuma

137. §. Az egyházmegyei főgondnokok és gondnokok egyházkerületenként kollégiumot alkotnak. Tagjai az egyházkerület és az egyházmegyék főgondnokai és gondnokai. A Gondnokok Kollégiuma választott elnökkel működik. Javaslattevő és véleményező testület minden egyházi fórum felé, beleértve a Zsinati Állandó Tanácsot és a Zsinatot.

F) Egyházkerületi értekezletek

a) Egyházkerületi Lelkipásztori Értekezlet

138. §. Az egyházkerület területén működő minden lelkipásztor és lelkészjellegű tisztviselő tagja az Egyházkerületi Lelkipásztori Értekezletnek.

Működési szabályzatát maga határozza meg, és az Egyházkerületi Közgyűlés hagyja jóvá. Az értekezlet maga választja meg elnökét és tisztkarát, javaslatokat tehet az Egyházkerületi Igazgatótanácsnak és a közgyűlésnek.

b) Egyházkerületi Presbiteri vagy Gondnoki Értekezlet és Szövetség

139. §. Az egyházkerület püspöke és főgondnoka – közös meghívással – Egyházkerületi Presbiteri vagy Gondnoki Értekezletet hívhat össze.

Elnöke az egyházkerületi főgondnok, akadályoztatása esetén helyettese. Az értekezlet javaslatokat tehet az Igazgatótanácsnak, illetve az Egyházkerületi Közgyűlésnek.

Ilyen értekezlet több egyházmegye részvételével tájegységenként is tartható.

Az Egyházmegyei Presbiteri Szövetségek Egyházkerületi Presbiteri Szövetséget hozhatnak létre, amelynek az Egyházkerületi Presbiteri Értekezlettel azonos jogai vannak.

Az Egyházkerületi Presbiteri Szövetség működési szabályzatát és ügyrendjét maga állapítja meg, és az Egyházkerületi Közgyűlés hagyja jóvá.

c) Más értekezletek

Hasonlóképpen az egyházi szolgálat más területeit érintő egyházkerületi értekezletek tarthatók (pl. vallástoktatók, katekéták, diakónusok stb).

Az értekezletek működési szabályzatukat maguk alkotják, amit az Egyházkerületi Közgyűlés hagy jóvá.

NEGYEDIK RÉSZ

AZ ORSZÁGOS EGYHÁZ

I. fejezet

A Zsinat

140. §. A Zsinat a Romániai Református Egyház legfőbb törvényalkotó és képviselési testülete.

141. §. A Zsinatnak hivatalból tagja: mindkét egyházkerület püspöke és főgondnoka (ügyvezető főgondnoka).

A zsinati képviselőket az érvényben lévő választási szabályzat alapján választják. Zsinati taggá lelkipásztorok és presbiteri tisztséget viselő vagy viselt egyháztagok választhatók.

A zsinati tagok igazolásáról az egyházkerületek gondoskodnak. Mindkét egyházkerületben a zsinati alkotó tagok fele arányában póttagokat is választanak.

A zsinati tagok és póttagok megbízatása 6 évre szól.

142. §. A választott zsinati tagok aránya a két egyházkerület között 6:4, számuk, az elnökségen kívül, a jelzett arány alapján: Erdélyi Egyházkerületből 18, a Királyhágómelléki Egyházkerületből 12.

143. §. Ha egy zsinati tag a zsinati ülésről egymás után háromszor igazolatlanul hiányzik, tagsága megszűnik, és többé zsinati taggá nem választható.

144. §. A zsinati választások eredményéről az egyházkerületek elnökségei kölcsönösen értesítik egymást a zsinati titkárságon keresztül.

145. §. A Zsinat megalakulása utáni halálozás, lemondás vagy akadályoztatás esetén a Zsinat Elnöksége intézkedik az érintett egyházkerületi elnökségnél póttag behívásáról. Ha a póttagok száma felére apad, számukat időközi választás útján ki kell egészíteni.

146. §. A Zsinatot évente legalább egyszer össze kell hívni.

A zsinat maga alkotja meg működési szabályzatát.

147. §. A Zsinat elnökségét a két egyházkerület elnöksége alkotja.

148. §. A Zsinati ülészak megnyitható, ha első ülésén az igazolt küldöttek kétharmada jelen van. Az ülészak kezdetén a Zsinat megválasztja lelkesi és presbiteri ülésvezető elnökét, jegyzőit és gazdáját. Megválasztásuk

után az elnökség a Zsinatot megalakultnak nyilvánítja. A Zsinat határozatképességét minden ülés kezdetén meg kell állapítani. A zsinati ülések határozatképesek, ha a tagok általános többsége jelen van.

149. §. Megalakulás után a Zsinat megállapítja az ügyrendet. A tanácskozás tárgyainak előkészítésére szükség szerint bizottságokat választ.

150. §. A Zsinat ülései nyilvánosak.

Az elnökség vagy 10 tag kívánságára zárt ülés tartható, de határozat csak nyilvános ülésen hozható. A bizottságok ülései nem nyilvánosak, de azokon a Zsinat bármely tagja jelen lehet.

151. §. Határozathozatalhoz a jelenlevők szavazatának több mint a fele szükséges.

152. §. A Zsinat tárgysorozatát a Zsinati Állandó Tanács készíti elő, és meghatározza az ülészak megtartásának helyét és idejét.

A Zsinat a hat éven belül, amelyre tagjait választották, üléseit szükség esetén meghatározott időpontra elnapolhatja, a tárgysorozat befejezése után pedig ülészakát berekeszti.

Elnapolás esetén a következő ülés idejéről és összehívásának módjáról a Zsinat Elnöksége intézkedik.

Ülésszakának befejezése esetén a Zsinat csak a Zsinati Állandó Tanács által hívható újra össze. Összehívandó akkor is, ha valamelyik egyházkerület közgyűlése kéri azt.

153. §. A Zsinat tisztikarát az elnökök, a gazda és a jegyzők alkotják.

154. §. A Zsinat kettős elnökség, azaz egy lelkészi és egy presbiteri elnök vezetése alatt tartja üléseit.

Az ülésvezető elnökség jogkörét és teendőit, valamint a jegyzők teendőit a működési szabályzat állapítja meg.

155. §. A gazda számadás kötelezettsége mellett gondoskodik a zsinati ülések kiadásainak fedezéséről, a szükséges nyomtatványok előállításáról, az ülések alkalmas helyszínéről. Költségvetési javaslatát és számadását a Zsinati Állandó Tanács elé terjeszti.

156. §. A Zsinat működési költségeit a két egyházkerület 6:4 arányban fedezi.

157. §. A Zsinat hatáskörébe tartozik az egyházi törvényalkotás és legfőbb képviselő.

Ennek megfelelően a Zsinat:

a) megvizsgálja és megállapítja az egyház tanait (ius reformandi);

- b) meghatározza az ünnepeket, megállapítja az istentiszteletek rendjét, határoz az istentiszteleten használatos bibliafordítás, az ágendáskönyv és az énekeskönyv tárgyában;
- c) megállapítja, illetve módosítja az egyház alapvető jogelveit és jogszabályait;
- d) megállapítja a lelkipásztorok képezésének, szolgálatba állításának (ordinatio) és alkalmazásának rendjét;
- e) meghatározza az ökumenikus kapcsolatok irányelveit, és eljár a más egyházakkal való vitás kérdésekben;
- f) őrökdi az egyház jogai és önkormányzati szabadsága fölött, és szükség szerint intézkedik ezek tárgyában;
- g) az egyházkerületek előterjesztésére határoz az egyházkerületek területi felosztásáról és határaik változtatásáról;
- h) védelmezi nemzeti örökségünket és identitásunkat református értékrendünk szellemében;
- i) védelmezi az élet szentségét, elősegíti az egyetemes keresztyén értékek érvényesülését;
- j) az előbbi feladatok teljesítése érdekében szakbizottságokat szervez, melyeknek tagjai közé a zsinati tagokon kívül más egyháztagokat is megválaszthat;
- k) megválasztja a Zsinati Állandó Tanács, a Zsinati Fegyelmi Bizottság, az egyházi alkotmánybíróság tagjait;
- l) fegyelmi szabályzatot, választási szabályzatot, diakóniai szabályzatot és egyéb szabályrendeleteket alkot;
- m) az országos református egyház javára tett ajándékozás, örökség, hagyaték elfogadásáról határoz, az ilyen alap vagy alapítvány kezelését felügyeli;
- n) felügyeli a két egyházkerület közös szervezeteit és intézményeit, és jóváhagyja ezek alapszabályát;
- o) az egyházi oktatást a zsinat külön törvénnyel szabályozza.

II. fejezet

A Zsinati Állandó Tanács

158. §. A Zsinati Állandó Tanács a Zsinat ügyintéző és végrehajtó testülete.

A Zsinati Állandó Tanácsnak tagja mindkét egyházkerület püspöke és főgondnoka, továbbá a Zsinat által a maga tagjai sorából 6 évre választott 5 lelkipásztori és 5 presbiteri tag. Ezek közül 6 tagot (3 lelkipásztorit és 3 presbiterit) az Erdélyi, 4 tagot (2 lelkipásztorit és 2 presbiterit) a Királyhágómelléki Egyházkerületből választanak. Választani kell még mindkét kerületből ugyanilyen arányban ugyanannyi póttagot. A tisztség vállalása kötelező; ez alól csak különleges esetekben adhat felmentést a Zsinat. Ilyenkor póttagot hív be a tisztség betöltésére.

A Zsinati Állandó Tanács elnöksége a Zsinati Elnökség; a Zsinati Állandó Tanács választ egy lelkipásztori és egy presbiteri jegyzőt.

159. §. A Zsinati Állandó Tanács a szükségnek megfelelően, de évenként legalább egyszer, egy hónappal a Zsinat következő ülészsaka előtt ülést tart.

160. §. A Zsinati Állandó Tanács működési költségeit a két egyházkerület 6:4 arányban fedezi.

161. §. A Zsinati Állandó Tanács ülései zártak.

162. §. A Zsinati Állandó Tanács ülése határozatképes, ha az elnökségen kívül legalább 7 tag jelen van. A tanács határozatait általános szótöbbséggel hozza. A kisebbségnek joga van véleményét jegyzőkönyvbe foglaltatni, név szerinti szavazást kérni.

163. §. A Zsinati Állandó Tanács jegyzője köteles a jegyzőkönyvet az egyházkerületek elnökségének megküldeni a zsinati titkárság útján.

164. §. A Zsinati Állandó Tanács jog- és hatásköre:

- a) képviseli az országos református egyházat a zsinati ülészsakok közötti időben az egyházat egyetemesen érintő ügyekben;
- b) intézkedik az egyházkerületeket illető mindazon ügyekben, amelyeket az egyházkerületek hozzá felterjesztenek;
- c) végrehajtja a Zsinat határozatait;
- d) elnöksége útján rendelkezik az ülések összehívásáról, és intézkedik azok megtartásáról;

- e) gondoskodik a javaslatok és tervezetek előkészítéséről, és ezeket a Zsinat tagjainak, szükség esetén az Egyházmegyék Elnökségének megküldi;
- f) a zsinat hatáskörébe tartozó fegyelmi ügyek tárgyalására vádhatósági képviselőt választ;
- g) gondoskodik a zsinati titkárság megszervezéséről, működési szabályzatát jóváhagyja, tevékenységét ellenőrzi.

III. fejezet

Országos intézmények, szövetségek, értekezletek

165. §. A Romániai Református Egyház két egyházkerületének közös intézményei:

1. Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet
  2. Romániai Református Pedagógiai Intézet
  3. Romániai Református Egyház Nyugdíjintézete
  4. Romániai Országos Református Lelkészerkezleti Szövetség (RORLÉSZ)
- Ezek működési szabályzatát mindegyik maga készíti el, és a Zsinat hagyja jóvá.

166. §. A Zsinati Állandó Tanácsnak joga van az egyház hitéletét, jogelveit és tagjai érdekvédelmét érintő ügyekben országos értekezleteket összehívni.

ZÁRÓRENDELKEZÉS

167. §. Jelen jogszabály hatályba lép 2006. június 1-jén. Az 1948-as Statútum és a 2000. évi Kánon ezzel ellentétes cikkelyei érvényüket veszítik. A 2000. évi Kánon 2. főrésze a lelkipásztorok és katekéták képesítéséről és alkalmazásáról (74–87. §.) érvényben marad.

Elfogadta a Romániai Református Egyház 2001. október 9-én Kolozsváron megnyílt Zsinata 6. ülészakájának 4. ülésén.

Módosította a Romániai Református Egyház Zsinata 2014. december 17-én a 10/2014-es számú határozatával.

Kelt, Kolozsváron 2006. április 3-án.

Dr. Pap Géza püspök
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök

Tonk István főgondnok
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök

D. Tőkés László püspök
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök

Kovács Zoltán főgondnok
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök

1. sz. melléklet

Függelék a 2006. évi 1. jogszabályhoz

A ROMÁNIAI REFORMÁTUS EGYHÁZ ZSINATA

Zsinati Határozat – 12/2007

A Romániai Református Egyház alkotmánya 7. és 8. cikkelyének, valamint a Romániai Református Egyház szervezetéről és kormányzásáról szóló 2006. évi 1. jogszabály 116. és 126. cikkelyében foglalt, az egyházkerületi főjegyző megbízatásaira vonatkozó rendelkezések alkalmazásáról.

A püspök törvényes helyettese a lelkészi főjegyző (püspökhelyettes).

A püspök jog- és hatásköre gyakorlásának egy részét szükség esetén átadhatja a lelkészi főjegyzőnek.

Egyedül a püspök dönt, hogy hatásköre gyakorlásának melyik részét, milyen megbízatásokat ad át a lelkészi főjegyzőnek.

A püspöknek ilyen irányú elhatározásáról jelentést kell tennie az Egyházkerületi Közgyűlésnek.

Ezen megbízatások átadásának kezdetét a püspök határozza meg, és a ciklus ideje alatt bármikor részben vagy teljes egészében visszavonhatja.

A lelkészi főjegyzőnek püspöki felkérésre, bármikor jelentést kell tennie munkájáról.

A megbízatások egy részének átadása csak a püspök szolgálati ciklusa végéig tarthat.

Ha a püspök jog- és hatásköre gyakorlásának egészét átadja a szolgálati ciklus végéig, akkor ez maga után vonja az időközi tisztújítás, püspökválasztás elrendelését a csonka ciklus idejére.

Jelen jogszabály-módosítási határozat 2008. március 31-én lép hatályba.

Elfogadta a Romániai Református Egyház 2007. február 12-én

Kolozsváron megnyílt Zsinata 1. ülésének 2. ülésén a 12/2007-es jegyzőkönyvi határozattal.

Kelt, Kolozsváron 2007. december 5-én.

Dr. Pap Géza püspök

Erdélyi Református

Egyházkerület

elnök

Tonk István főgondnok

Erdélyi Református Egyházkerület

elnök

D. Tőkés László püspök

Királyhágómelléki Református

Egyházkerület

elnök